

Tartu Ülikool
Loodus- ja tehnoloogiateaduskond
Ökoloogia ja Maateaduste Instituut
Hüdrobioloogia õppetool

Silver Sirp

**Eesti vaatlejate andmed kreveti (*Pandalus borealis* Krøyer)
töönduspüügist NAFO alal ning võrdlus teaduspüügi andmetega
aastatel 2006-2009**

Magistritöö

Juhendaja: prof. Toomas Saat

Tartu 2010

Sisukord

1.	Sissejuhatus.....	3
1.1.	Kreveti bioloogia	4
1.2.	Ülevaade krevetipüügi arengust NAFO alal.....	6
1.3.	Eesti krevetipüügi areng NAFO alal	7
1.4.	Varu seisund maailmas	7
1.5.	Varu seisund NAFO tsoonis 3L	8
1.6.	Varu seisund NAFO tsoonis 3M	8
2.	Materjal ja metoodika	11
2.1.	Püügiala.....	11
2.2.	Materjal	11
2.3.	Saagikus.....	12
2.4.	Kreveti proovid.....	15
3.	Tulemused	17
3.1.	Saagikus Eesti töenduslikul krevetipüügil	17
3.2.	Saagikuse võrdlus tsoonides 3M ja 3L Eesti andmete põhjal	27
3.3.	Krevettide bioloogilised näitajad Eesti töenduspüügi proovides.....	29
4.	Arutelu.....	39
	Kokkuvõte	45
	Summary	47
	Tänuavaldused	49
	Kasutatud kirjandus	50
	LISAD	53

1. Sissejuhatus

Krevetid (*Pandalus* sp.) on olulised püügiobjektid üle maailma. Kõige arvukam ning seetõttu ka kõige olulisem liik töönduspüügil on *Pandalus borealis* Krøyer. Selle liigi eestikeelse nimena kasutatakse „harilik süvameregarneel“, kuid kasutatakse ka nime krevett, ning käesolevas töös mõeldakse edaspidi kreveti all liiki *Pandalus borealis* Krøyer.

Eestile on krevett oluline püügiartikkel Loode-Atlandi Kalandusorganisatsiooni (NAFO) veealal. NAFO on kehtestanud reeglid oma veealal püüdmiseks, mille kohaselt peab igal laeval olema vaatleja, kes kontrollib NAFO reeglite täitmist. Eesti on rakendanud oma vaatlejad ka püügi andmete kogumiseks, kaaspüügi registreerimiseks ja saagi (sh kreveti) bioloogilisel analüüsil.

Kuna Eesti on NAFO püügitsoonis 3M oluline püüdja (46, 51 ja 80 protsenti kogu tsooni 3M kreveti saagist vastavalt aastatel 2006, 2007 ja 2008 - Casas, 2009b), siis koguneb vaatlejate kaudu pidevalt andmeid, kui laevad on püügil. Vaatlejate andmed koondatakse andmebaasi ja neid kasutatakse NAFO teadusnõukogu töös. Eesti vaatlejate andmed edastatakse andmebaasina või siis kokkuvõttena, mis publitseeritakse NAFO poolt (Lisa 4). Teadusnõukogu viib läbi peamise ülesandena NAFO alal kala- ja krevetivaru hindamist. Varu hindamiseks on seni aluseks NAFO alal tehtavad teadusuuringud (ekspeditsioonid). Oluline oleks kasutada ka vaatlejate andmeid töönduspüügilt, kuna töönduspüük toimub aastaringelt, aga teaduspüügid ainult mõne kuu jooksul. Selleks, et vaatlejate andmed oleks kasutatavad varu hindamisel, on oluline teada, et andmed on tõesed. Üks võimalus selle väljaselgitamiseks on võrrelda vaatlejate poolt kogutud saagikuse andmeid teaduspüügil kogutud kreveti saagikuse andmetega. Oluline on ka selgitada, kas vaatlejate kogutud kreveti pikkus- ja sooandmed on võrreldavad teaduspüügi andmetega.

Vaatlejate andmed on kogutud vastavalt võimalusele, vastavalt kapteni otsusele püügikoha valikul (eeldades, et püügikohas on võimalikult rohkem krevetti), mitte tasakaalustatud teadusandmete kogumise kriteeriume silmas pidades, mida tuleb arvestada vaatlejate andmete kasutamisel.

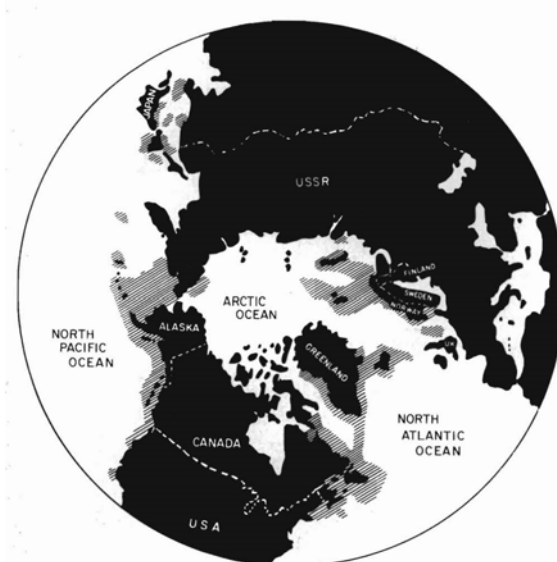
Töö peamiseks eesmärgiks on selgitada vaatlejate poolt kogutud andmete kasutatavus krevetivaru hindamisel. Selleks:

- 1) selgitatakse, kas kirjanduse põhjal kreveti saagikust mõjutavate tegurite mõju on täheldatav ka Eesti vaatlejate poolt laevadel kogutud saagikuse näitajates,
- 2) selgitada, kas saagikus NAFO kahel naaberalal, 3M ja 3L (kus varu kasutamist reguleeritakse erinevalt) on võrreldav või esineb moonutusi,
- 3) võrreldakse Eesti vaatlejate andmeid töönduspüügilt teaduspüükide andmetega, nii krevettide pikkusjaotuseid kui ka saagikuse andmeid. Teaduspüükide andmeteks on Hispaania 3M ja 3L krevetiuuringud NAFO aladel, sest just nendele põhineb praegu varu hindamine. 3L alal toimub lisaks veel ka Kanada uuring, millest küll enamuse viiakse läbi Kanada majandusvööndis, kus Eesti laevad ei püüa.

1.1. Kreveti bioloogia

Liik *Pandalus borealis* Krøyer 1838 kuulub klassi lüljalgsed, seltsi kümnejalgsed, sugukonda *Pandalidae*, perekonda *Pandalus*.

Levik. *P. borealis* on katkendliku tsirkumpolaarse levikuga liik põhjapoolkeral (Shumway *et al.*, 1985) (joonis 1). Kreveti leviku määravad vee temperatuur, merepõhja pinnase iseloom, soolsus ja sügavus. Põhja-Atlandi läänepoolses osas on krevette kõige arvukamalt 46°N põhja pool. Nimetatud paralleelist lõuna pool, Scoti madalikul ja Maine lahel on kreveti levikupiir. Krevetti on täheldatud temperatuuridel -1,6-12°C. Kõige tavalisem temperatuurivahemik, kus krevett esineb, on 0-5°C, ning eelistatavim temperatuur on 4°C (Shumway *et al.*, 1985; Colbourne & Orr, 2006). On leitud otsene seos krevettide arvukuse ning põhjasetete orgaanika sisalduse vahel (Shumway *et al.*, 1985). Eelistatud on savine ja mudane põhi. Krevett on stenohaliinne liik, keda on leitud soolsustel 23,4-35,7 promilli. Eelistatud elupaiga sügavus muutub laiuskraadidega – mida suurem laiuskraad, seda sügavamal on populatsiooni tiheduse maksimum. Üldiselt võib leida krevetti sügavustel 20-1380 m, eelistatud sügavus on 50-500 m (Holthuis, 1980; Shumway *et al.*, 1985).

Joonis 1. Kreveti levik. Leviala on märgitud viirutusega (Shumway *et al.*, 1985)

Horisontaalsed ränded. Suguküpsed emased krevetid liiguvad madalamasse vette, kui looted on koorumiseks valmis. Larvid elavad madalamas vees kuni viimase kestumiseni, mil muutuvad juveniilseteks krevettideks ning hakkavad liikuma sügavamatesse piirkondadesse. Juveniilsed krevetid on laiema temperatuuritaluvusega ning ränne sügavamatesse piirkondadesse on osaliselt tingitud vanuse kasvades kitseneva temperatuuritaluvusega. Kuid krevettide horisontaalne paiknemine pole tingitud ainult sigimisega seotud rännetest; on täheldatud krevettide jagunemist rühmadesse suuruse järgi (Shumway *et al.*, 1985). Juveniilsete krevettide rändeid mõjutavad hoovused.

Vertikaalsed ööpäevased ränded. On täheldatud krevettide ööpäevaseid vertikaalseid liikumisi. Päeval ajal on krevetid veesamba alumistes kihtides. Suuremad isendid liiguvad öösel ülemistesse kihtidesse toituma ning siis võib leida krevette kogu veesambas. Ovipaarsed emased ei liigu ülemistesse kihtidesse toituma ning põhjuseks tuuakse nende piiratud ujumisvõime. Samas on täheldatud Lääne-Gröönimaal hoopis väiksemate krevettide aktiivsemat vertikaalset ööpäevast rännet (Shumway *et.*, 1985).

Krevetid on üldjoontes oportunistlikud omnivoorid – samaaegselt nii kiskjad kui ka raipesööjad, on täheldatud ka kannibalismi (Shumway *et al.*, 1985). Krevett toitub fütoplanktonist, detriidist ja väikestest zooplankteritest (Wieland *et al.*, 2007). Toitumismuster muutub vastavalt hooajale, geograafilisele asukohale ja paljunemistsüklile (Shumway *et al.*, 1985).

Krevetid on protandrilised. Suguküpseks saavad krevetid isastena umbes üheaastaselt ning vahetavad sugu umbes 2-3-aastaselt. Vahepealset soostaadiumit nimetatakse üleminekuliseks. Muud soostaadiumid on primipaarne emane (pole veel kandnud looteid kehal), multipaarne emane (on kandnud vähemalt korra looteid kehal) ning ovipaarne emane (hetkel kannab looteid kehal) (Parsons *et al.*, 1998).

Kreveti eluiga on tavaliselt 3 kuni 8 aastat. Külmemates piirkondades on leitud krevette, kes on vanemad kui 8 aastat. Külmas vees on kasv aeglasem (Parsons *et al.*, 1998). Töõnduspüügil hakkavad krevetid traali sattuma üldiselt 2-3-aastaselt.

Krevetil puudub sobiv struktuur, mille järgi saaks vanust määrata. Seetõttu pole otsene vanuse määramine võimalik ning tuleb kasutada kaudseid meetodeid. Vanuse määramiseks ja kasvukiiruse hindamiseks on sageli kasutatud pikkusjaotuste sageduste andmeid. Sellise meetodi kasutamine on siiski keeruline, sest juhul kui ei pöörata tähelepanu ka arengujärkude eristamisele, on suuremates vanusrühmades arvestatav pikkuste kattuvus (Shumway *et al.*, 1985). Pikkus-sageduste määramisel kasutatakse karapaksi pikkust, CL (*oblique carapace length*) mõõdetuna karapaksi silmaava tagumisest servast karapaksi seljaosa keskkohani.

Krevett on oluline toiduallikas paljudele kaladele, näiteks mereahven (*Sebastes* sp.) ja tursk (*Gadus morhua*) (Shumway *et al.*, 1985).

1.2. Ülevaade krevetipüügi arengust NAFO alal

Holthuis (1980) nimetab kõige olulisema kreveti püügi piirkonnana Gröönimaad, ning lisab, et viimastel aastatel on hakanud krevetipüük levima ka lõuna poole mööda Kanada idarannikut. Lisaks on loetletud veel Islandi ümbrus, Norra rannik, Kattegat, Skagerak ning Põhjamere kesk- ning põhjaosa. Täiesti mainimata on selles töös Flemish Cap (NAFO tsoon 3M). Kuid juba 1985

ülevaates (Shumway *et al.*, 1985) on märgitud olulise püügipiirkonnana ka Flemish Cap. Tööstuslik krevetipüük algas 3M-is aastal 1993, kui anti välja kaks püügiluba Kanada laevadele. Enne seda oli välja antud 1990.a. ka paar luba, kuid püük ebaõnnestus (Parsons *et al.*, 1998).

1.3. Eesti krevetipüügi areng NAFO alal

Eesti liitus krevetipüügiga NAFO aladel aastal 1994. Kreveti väljapüük tsoonis 3M oli esimesel kahel aastal (1994 ja 1995) vastavalt 1081 tonni ja 2092 tonni. Kreveti saagikus oli Eesti ja Läti laevadel umbes 140 kg traal tunni kohta, mis oli tunduvalt madalam kui teistel riikidel samal ajal (220-260 kg traal tunni kohta) (Parsons *et al.*, 1998). Aastal 1994 oli Eestil 4 krevetipüügilaeva, aastal 2000 10 laeva ning aastaks 2009 oli jäänud NAFO alale krevetipüügile 3 laeva (vaatlejate koondaruannete põhjal). Laevade summaarne peamasinate võimsus on praegu 8086 kW, kogumahutavus 4593 GT ja pikkus 65 m (Põllumajandusministeeriumi KIS, 2009).

1.4. Varu seisund maailmas

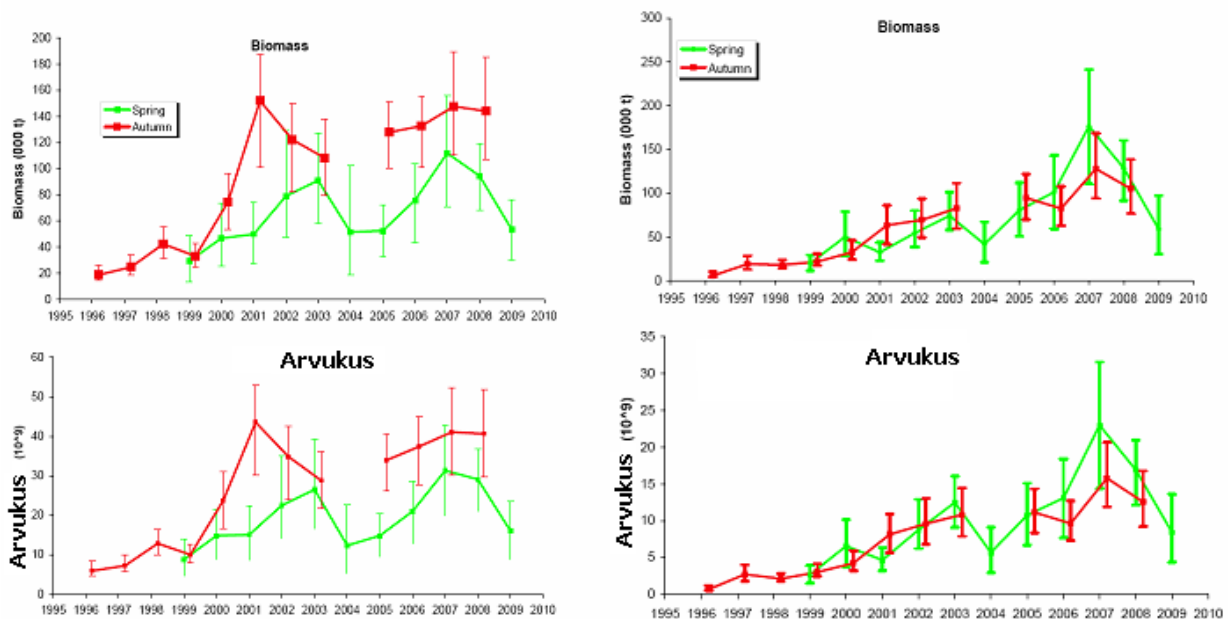
Põhilised krevetipüügi piirkonnad peale NAFO 3M ja 3L on Lääne-Gröönimaa, Ida-Gröönimaa, Barentsi meri ning Svalbardi piirkond, Skagerrak ja Kattegat.

Lääne-Gröönimaa varu biomass on suhteliselt kõrgel tasemel kuid täiend on olnud väike ning tulevikus on oodata seetõttu biomassi langust (NIPAG, 2009). Ida-Gröönimaa varu on alates aastast 2000 olnud oma teadaoleva ajaloo jooksul parimas seisus – biomass on kõrgeim (NIPAG, 2009). Skagerraki varu biomassi indeks on alates 2007 aastast langenud ning ka täiendi indeks on madal; ennustatakse edasist varu vähenemist (NIPAG, 2009). Barentsi mere ning Svalbardi ala kreveti biomass on kõrgel tasemel kuid täiendi indeks on olnud alates 2004 madal, mistõttu võib ennustada biomassi langustrendi (NIPAG, 2009).

Kokkuvõtteks võib öelda, et erinevate varuühikute seisund on sarnane: biomass on veel kõrge, kuid täiend on olnud viimastel aastatel väike ning lähitulevikus on oodata seetõttu biomassi vähenemist.

1.5. Varu seisund NAFO tsoonis 3L

Püügikoormust sellel alal reguleeritakse tonnikvoodiga. Teaduspüügi ning Kanada töönduspüügi andmetele tuginedes on varu seis 3L püügitsoonis hea. 2009 aasta lõpus läbi viidud varu hindamise kohaselt on tsooni 3L krevetivaru endiselt heas seisus, aga biomass on hakanud vähenema. Viimasel uuringul (2009 kevad) oli saagikus tunduvalt madalam kui eelmistel aastatel. Täiend oli aastatel 2006-2008 aegrea suurim, kuid 2009 langes see keskmisele väärtusele. Krevettide pikkusjaotustes on esindatud mitmed pikkusrühmad, mis näitab, et populatsioonis on esindatud mitu põlvkonda. Kanada teaduspüügi andmetel on nii emaste kui isaste krevettide biomass aastatel 2007-2009 tsoonis 3L langenud (joonis 2) (Orr *et al.*, 2009).

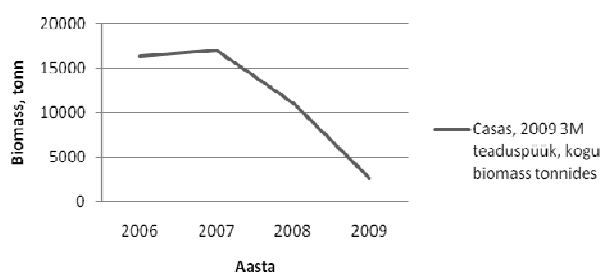

Joonis 2. Isaste (vasakul) ja emaste (paremal) biomass (üleval) ja arvukus (all) Kanada teaduspüügi andmetel NAFO tsoonis 3L (Orr *et al.*, 2009).

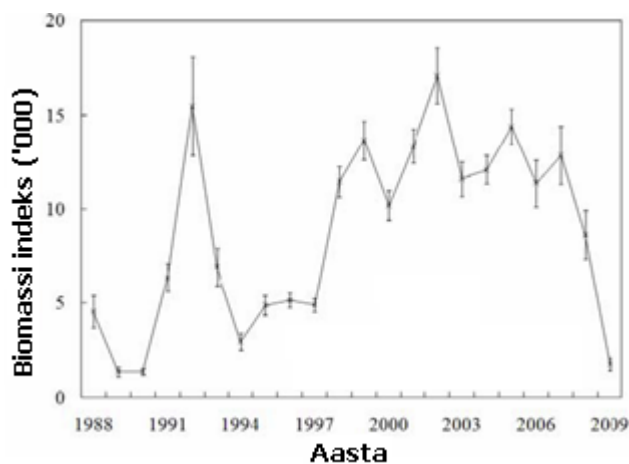
1.6. Varu seisund NAFO tsoonis 3M

Püügikoormust sellel alal reguleeritakse lubatavate püügipäevadega. Kuna teadusnõukogu on avaldanud arvamust, et töönduspüügi andmed ei ole usaldatavad (Casas, 2009b; NIPAG, 2009), siis kogu varu hindamine püügitsoonis 3M põhineb Hispaania (EL) teaduspüügi andmetel. Teaduspüügi andmetele tuginedes on varu seisund püügitsoonis 3M väga halb. Nimelt on tsoonis

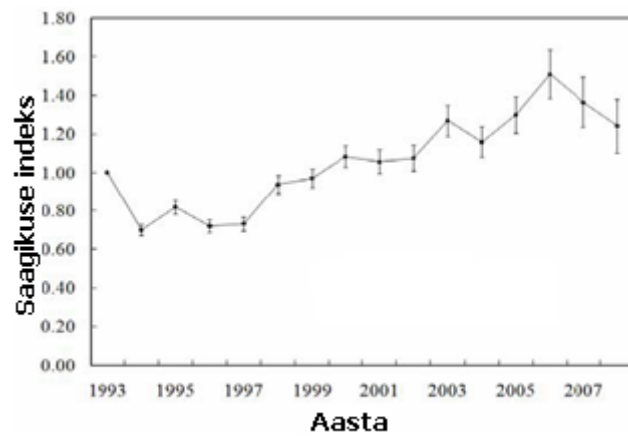
3M krevettidel olnud alates 2003 aastast nõrgad põlvkonnad. Saakides domineerivad 3-6-aastased krevetid ja seega on praegu püügis vähearvukad põlvkonnad. Kreveti biomass on tunduvalt vähenenud võrreldes varasemate aastatega (joonis 3) (Casas, 2009a). Emaste krevettide biomassi indeks on 2009 aasta Hispaania teaduspüügi andmetel aegrea üks madalamaid (joonis 4). Töönduspüügil on kreveti saagikus samuti aastatel 2007-2008 vähenenud (Casas, 2009b). Töönduspüügi kreveti saagikuse indeksi arvutamisel on aastatel 2007 ja 2008 kasutatud ainult Eesti, Norra ja Hispaania töönduspüügi andmeid, kuna teiste riikide laevad olid nendeks aastateks püügilt lahkunud (joonis 5) (Casas, 2009b).

Joonis 3. Kreveti biomass Hispaania teaduspüügi andmetel tsoonis 3M aastatel 2006-2009. Usalduspiiride andmed puuduvad. Casas, 2009a andmetel.

Joonis 4. Emaste krevettide biomassi indeks Hispaania teaduspüügi andmetel aastatel 1988-2009 (Casas, 2009b).

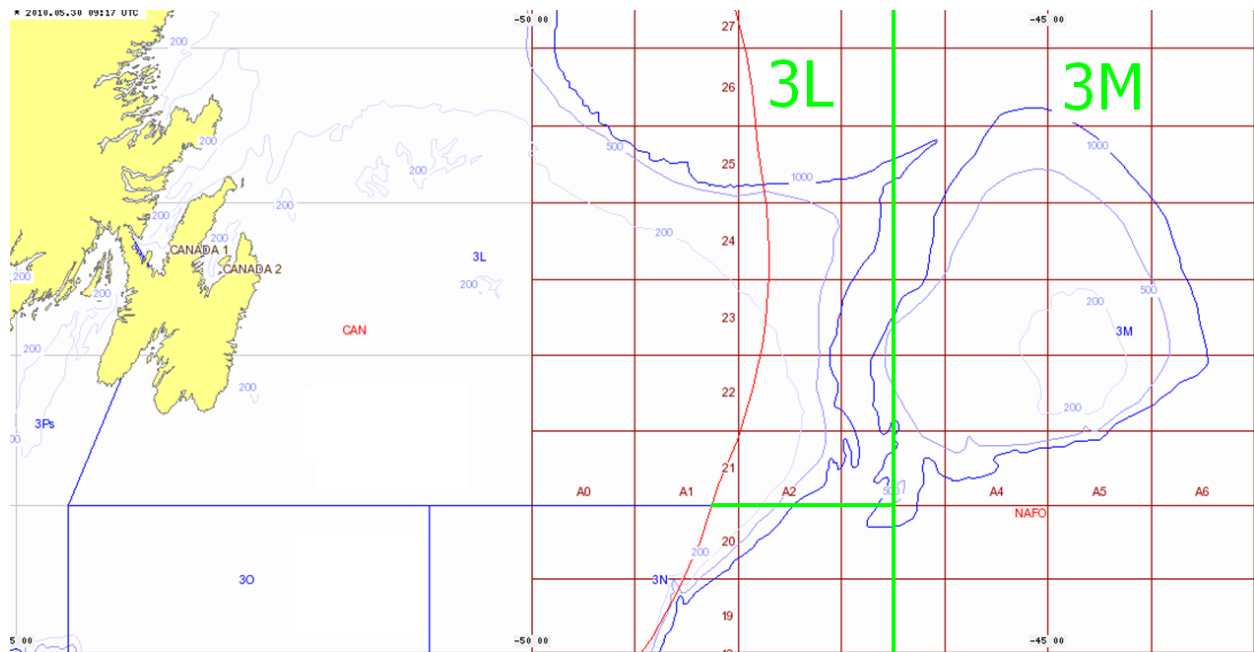

Joonis 5. Kreveti saagikuse indeks rahvusvahelisel töönduspüügil tsoonis 3M aastatel 1993-2008 (Casas, 2009b).

2. Materjal ja metoodika

2.1. Püügiala

3M ja 3L püügialad paiknevad Atlandi ookeanis Kanada majandusvööndi kaugema piiri lähedal NAFO regulatsioonialal (joonis 6). Kõige madalam koht on umbes 150 m, üldiselt on sügavus 200 kuni üle 2000 m. Veetemperatuur mere põhjas on umbes 3-4°C (Parsons *et al.*, 1998). Kreveti püügisügavus on umbes 400 m. Püügipiirkonnad on rannikust umbes 500 km kaugusel.

Joonis 6. Loode-Atlandi Kalandusorganisatsiooni (NAFO) mereala tsoonid 3M ja 3L. Punane joon tsoonis 3L on Kanada majandusvööndi piir. Eesti laevadel on lubatud püüda väljaspool Kanada majandusvööndit.

2.2. Materjal

Töönduspüügil kasutatakse põhjatraale, peamiselt ANG-COS 3100 või 3300, võrgusilma suurusega traalipäras 40-44 mm. Teaduspüügil kasutatavate traalide kirjeldus on töös Casas,

2009a (tsoonis 3M kasutatav traal) ning Brodie & Stansbury (2007) (3L). Kasutatakse traale Lofoten ja Campelen 1800 silmasuurusega traalipäras 35-40 mm.

Käesolevas töös kasutatud andmed on kogutud NAFO tsoonides Eesti püügilaevade pardal vaatlejate poolt. Töö autor organiseeris ja viis läbi vaatlejatele koolituse (ja korduskoolitused), muuhulgas ka krevettide soo määramise ja mõõtmise alal. Vaatlejate andmed traalimiste, saagi, kaaspiügi ning krevettide soo ja pikkus kohta koondas autor andmebaasi. Autor viis läbi andmetöötluse ja -analüüsi. Et säilitada püüdjate anonüümsust, kodeeriti kõik laevad (A-J).

2.3. Saagikus

Vaatlejad registreerisid laeva pardal iga traalitõmbe alguse ja lõpu aja ning koordinaadid, vee sügavuse jne (Lisa 1).

Saagikuse analüüsimisel jäeti välja traalitõmbed, mille ajal esines probleeme traaliga, laeva mootoriga või oli tormine ilm, kuna need tegurid mõjutavad oluliselt saagikust. Seejärel kontrolliti, kas vaatlejate kogutud kreveti saagikuse andmetes esinevad samad seaduspärad, mis on kirjandusest teada kreveti saagikuse mõjutajatena (vt „Tulemused“). Kirjanduse põhjal on teada, et kreveti saagikus võib sõltuda laevast, päevaajast (öö ja päev), püügikuust, püügivahendist (üksik- või paaristraalid) (Shumway *et al.*, 1985). Nende tegurite olulisuse kindlakstegemiseks kasutati Kruskal-Wallise (KW) testi. Kasutati mitteparameetrilist testi, sest parameetrilise testi eeldused ei olnud täidetud.

Käesolevas töös toodud analüüsi jäeti vaid need laevad, kes püüdsid krevetti kõigil kolmel aastal (kuna saagikus on laevade kaupa erinev). Valimisse jäid laevad B, D ja H. Analüüsist jäid välja kuud aprill kuni juuli, sest kõikidel laevadel polnud siis traalitõmbeid. Sellega välditi sesoonset saagikuse erinevuse mõju. Samuti jäeti välja üksiktraaliga sooritatud traalitõmbed tsoonis 3M, sest tsoonis 3M erines üksik- ja paaristraalide saagikus. Sellega välditi üksik- ja paaristraali erineva saagikuse mõju. Samuti jäid välja öised traalitõmbed, sest öösel on saagikus madalam. Kogu traalitõmmete arv ning valimisse jäänud traalitõmmete arv on tabelis 1.

Laevadel oli püügireise, mil püüti nii tsoonis 3M kui 3L kui ka püügireise, mil püüti ainult tsoonis 3M. Kuna tsoonis 3L oli püügivõimalus piiratud (reguleeritud tonnidega) kui tsoonis 3M (kus oli kasutada püüki mitte piirav hulk püügipäevi), kontrolliti, kas osa tsooni 3L saagist on

laevade poolt ebaseaduslikult kantud tsooni 3M. Kuna vaatlejate andmed saagi suuruse kohta pärinevad laeva meeskonnalt, siis sellise ebakõla ilmnemisel tuleb suhtuda saagikuse andmete kasutamisse respektiga. Võrreldi saagikuse andmeid tsoonis 3M 1) juhtudel, kui laev püüdis püügireisi ajal nii tsoonis 3M kui ka tsoonis 3L ja 2) laev püüdis püügireisi ajal ainult tsoonis 3M. Selliseid reise, kus püüti ainult tsoonis 3M, oli aastatel 2006-2008 32. 2009 selliseid reise ei olnud.

Tabel 1. Saagikuse näitajate leidmiseks kogutud kõikide, probleemsete ning valimisse jäänud traalitõmmete arv Eesti kreveti töenduspiiril aastatel 2006-2009 NAFO tsoonides 3M ja 3L.

Aasta	Tsoon	Laev	Kogu traalitõmmete arv	Probleemidega traalitõmbed	Eesti andmete võrdlemiseks valimisse jäänud traalitõmbed
2006	3L	A	17	2	
		B	19	2	14
		C	49	4	
		D	134	2	37
		H	151	18	79
	3M	A	45	3	
		B	47		25
		C	535	56	
		D	709	62	134
		H	634	16	191
2007	3L	B	16		10
		C	82	1	
		D	194	64	74
		H	179	6	103
		F	38		
	3M	B	593	5	206
		C	322	9	
		D	590	248	117
		H	686	17	247
		F	291	2	
2008	3L	B	112	8	60
		C	43		
		D	137	11	67
		H	154	8	81
		F	91	54	
	3M	B	694	70	215
		C	262	104	
		D	789	232	244
		H	305	25	114
		F	522	109	
2009	3L	B	248	5	151
		D	183	1	106
		H	79	3	44
	3M	B	265	9	148
		D	132	4	64
		H	83		57
Kokku 2006-2009			9430	1160	2588

2.4. Kreveti proovid

Krevettide analüüsimiseks võttis vaatleja kord päevas juhusliku proovi (umbes 1 kg saaki) laeva punkrist väljatoova lindi pealt. Proov kaaluti. Iga kreveti karapaksi pikkus (CL) mõõdeti nihkkaliibriga 0,5 mm täpsusega. Mõõdeti isendeid, kelle karapaks oli purunemata. Määrati kreveti sugu vastavalt Rasmussen (1953) meetodikale (isased – M, emased – FE) ning emased jagati omakorda vastavalt McCrary'le (1971) rinnakuogade (*sternal spines*) olemasolu alusel primipaarseteks (FE+) ning multipaarseteks (FE++) emasteks. Ovipaarsed emased (FEov) paigutati eraldi rühma. Soovahetusstaadiumis olevad isendid paigutati rühma üleminekulised (Trans). Kuna enamus teadusandmeid oli kättesaadavad ainult tasemel „isane“ või „emane“, siis osa andmeid on esitatud sellel tasemel. Sellisel juhul on üleminekulised liidetud emastele, sest (Skúladóttir *et al.*, 2004) on näidanud, et üleminekulised on võimelised toimima emastena juba samal aastal.

Vaatlejatele viidi läbi ka kreveti mõõtmise ja soomääramise korduskoolitusi, mille käigus ilmnis vahel, et krevette oli valesti mõõdetud või valesti sugu määratud. Sellisel juhul jäeti selle vaatleja varasemad analüüsid testidest välja.

Analüüsiiti 2137 krevetiproovi, millest jäi pärast kvaliteedikontrolli kasutamiseks 1699 proovi (Tabel 2). Analüüsidesse jäeti andmed alates aastast 2007, sest aastal 2006 alles alustati proovide kogumist ning soo määramistel ning mõõtmistel ilmnis tagantjärgi palju vigu.

Eesti töönduspüügil kogutud krevettide bioloogilisi näitajaid võrreldi teaduspüügil kogutud andmetega (pikkusjaotuste ulatus, sugupoolte osakaal saagis).

Emaste ja isaste kaalulise proportsiooni leidmiseks proovides kasutati teaduspüügi analüüside põhjal arvatud pikkuse-kaalu valemeid (lisa 2). Leiti ka isaste ja emaste krevettide arvuline suhe proovides. Eesti krevetiproovides arvutati ka 12-17 mm krevettide osakaal, kuna selle pikkusvahemiku krevettide arvukust peetakse täiendi indikaatoriks (Orr *et al.*, 2009).

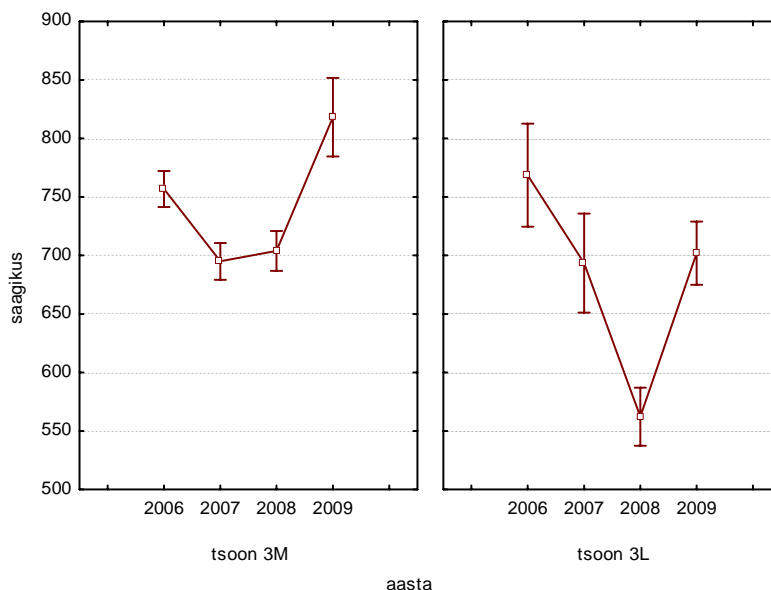
Tabel 2. Kogutud krevetiproovid Eesti töönduspüügil aastatel 2006-2009 NAFO tsoonides 3M ja 3L. Proovi võtmise aeg „päev“ on kohaliku aja järgi 7:00-21:00.

Aasta	Tsoon	Proovi võtmise aeg	Kogutud proovid		Analüüsi jäänud proovid	
			Proovide arv	Krevettide arv	Proovide arv	Krevettide arv
2006	3L	päev	22	3226	0	0
		öö	2	347	0	0
	3M	päev	170	32551	0	0
		öö	22	4206	0	0
2007	3L	päev	112	16960	102	15630
		öö	19	2957	17	2661
	3M	päev	524	108894	494	102721
		öö	158	34385	151	32850
2008	3L	päev	95	14932	76	12202
		öö	33	4935	25	3603
	3M	päev	553	106946	357	68630
		öö	172	33848	136	27207
2009	3L	päev	105	16913	105	16913
		öö	25	3779	24	3574
	3M	päev	95	17827	93	17469
		öö	30	5601	30	5601
Kokku 2006-2009			2137	408307	1699	325928

3. Tulemused

3.1. Saagikus Eesti tönduslikul krevetipüügil

Kui analüüsida kõiki 2006-2009 Eesti andmeid koos, siis ilmneb, et kreveti tönduspüügil on saagikus tsoonides 3M ja 3L erinev eriti kahel viimasel aastal (joonis 7). Saagikuse (CPUE, catch per unit effort) näitajaks on saak tonnides traaltunni kohta.

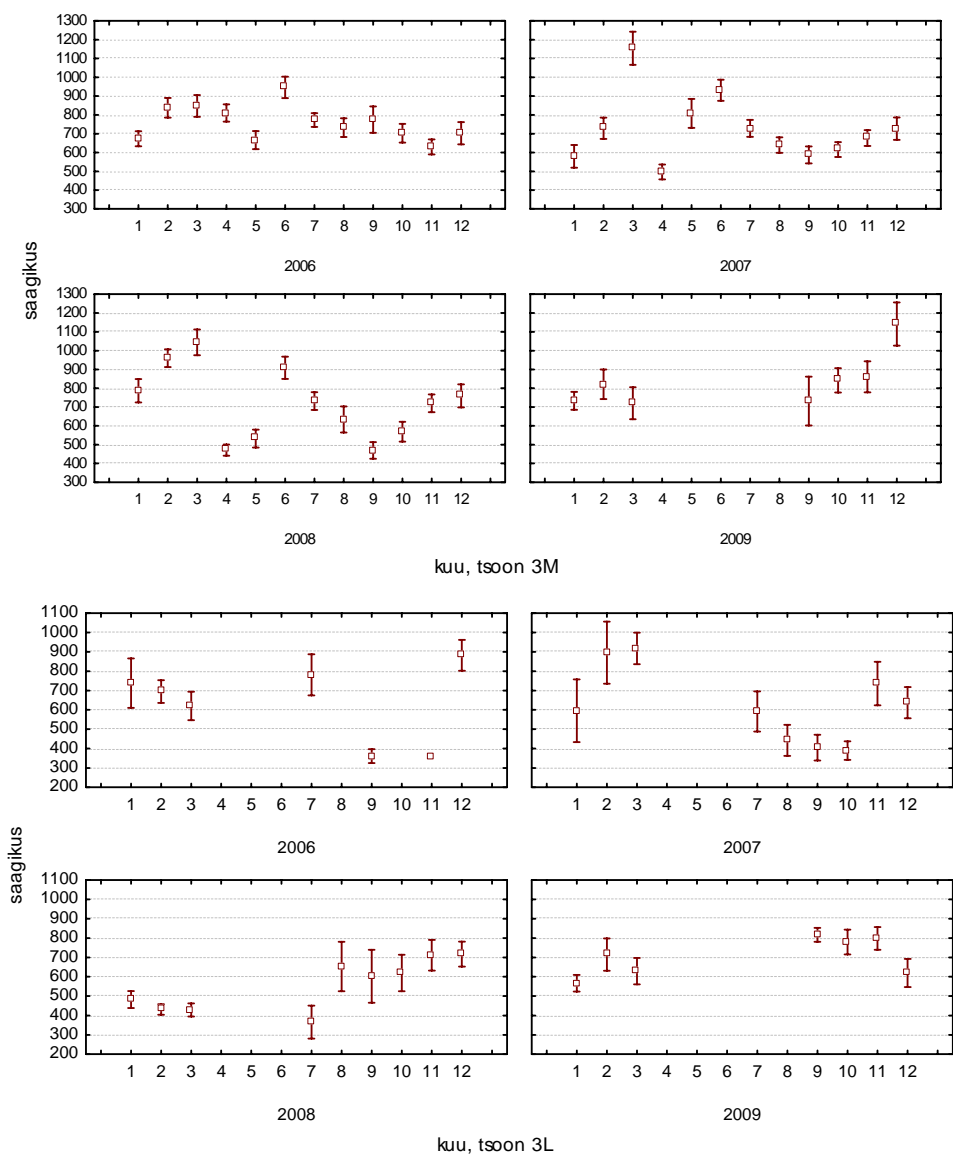

Joonis 7. Eesti krevetipüügi saagikus NAFO tsoonides 3M ja 3L 2006-2009. Analüüs sisaldab kogu saagikuse andmestikku. Esitatud on keskmine $\pm 95\%$ usalduspiirid.

Järgnevalt analüüsitakse tegureid, millest sõltub krevetipüügi saagikus, ning kontrollitakse, kas kirjandusest teada olevad seaduspärad kehtivad ka vaatlajate kogutud kreveti saagikuse andmete puhul.

Kuna erinevatel püügikuudel (aasta piires) on saagikus erinev (KW test: 3M 2006 KW-H(11;1970) = 153,0; $p = 0,00$; 2007 KW-H(11;2482) = 278,9; $p = 0,00$; 2008 KW-H(11;2572) = 543,8; $p = 0,00$) (joonis 8), siis on omavahel võrreldavad ainult aastad, kus samades kuudes on tehtud traalimisi. Sellisteks kuudeks, mille puhul on andmeid kõigi aastate kohta, on nii 3M kui 3L puhul jaanuar kuni märts ning september kuni detsember. 2006 oktoobris tsoonis 3L küll traalimisi ei olnud, kuid oktoober on olnud teistel aastatel ja ka naabertsoonis 3M keskmise

saagikusega, ning ei tohiks seetõttu testi tulemust mõjutada. Kuni aastani 2008 on tsoonis 3M aastaringelt traalimisi, mis lubas analüüsi panna kogu aasta, sealhulgas ka kuud, millal tehti teaduspüük. Teaduspüüki tehakse tsoonis 3M juunist augustini (Casas, 2009a) ning tsoonis 3L kevadel märtsist maini ning sügisel septembrist detsembrini (Orr *et al.*, 2009). Välja jäetud kuud aprillist juulini ei mõjutanud oluliselt saagikuse trende aastatel 2006-2009.

Joonis 8. Eesti laevade krevetipüügi keskmine saagikus (CPUE) kuude kaupa NAFO tsoonides 3M (üleval) ja 3L (all). Esitatud on keskmine $\pm 95\%$ usalduspiirid.

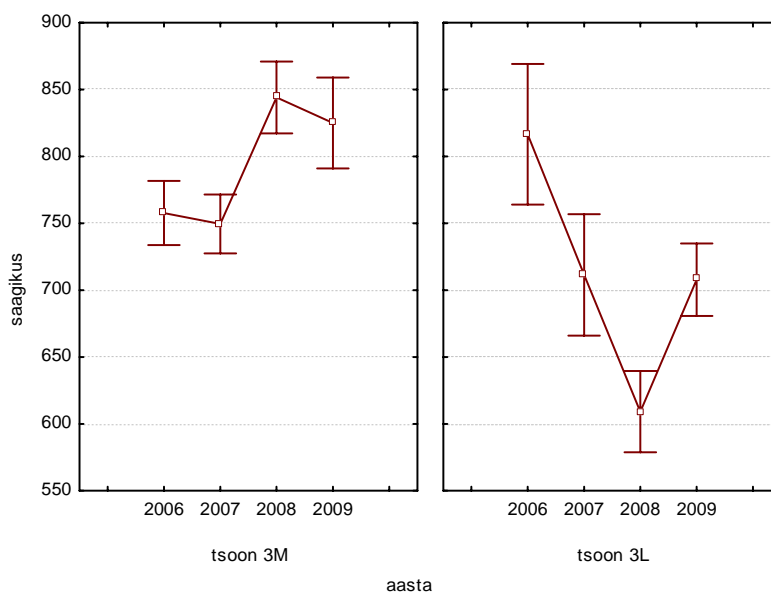
Erinevatel aastatel on krevetipüügil olnud erinevad laevad, mille mootori võimsus ja mahutavus on erinev ning krevetipüügi saagikus erineb laevadel kõikidel analüüsitavatel aastatel nii tsoonis 3M kui ka 3L (3M 2006 $KW-H(4;1035) = 65,9$; $p = 0,00$; 2007 $KW-H(3;1371) = 258,0$; $p = 00,00$; 2008 $KW-H(3;1156) = 114,7$; $p = 00,00$; 3L 2006 $KW-H(4;330) = 40,6$; $p = 0,00$; 2007 $KW-H(4;491) = 104,6$; $p = 00,00$; 2008 $KW-H(4;523) = 47,9$; $p = 0,00$; 2009 $KW-H(2;510) = 17,4$; $p = 0,00$) (joonis 9). Järelikult vaatlejate andmetes kreveti saagikus erineb laevade vahel.

Osa laevu (B, D, H) püüdsid kõigil analüüsitavatel aastatel mõlemas tsoonis (3M ja 3L) (joonis 9). Edaspidi jäeti saagikuse analüüsimisel valimisse ainult need kolm laeva.

Joonis 9. Krevetipiügi saagikus aastatel 2006-2009 laevade kaupa NAFO tsoonides 3M (üleval) ja 3L (all). Esitatud on keskmine $\pm 95\%$ usalduspiirid.

Üldised saagikuse nelja aasta keskvärtused kolmel laeval, mis on olnud püügil kõigil analüüsitaval aastal (2006-2009), on joonisel 10. Selles analüüsis on valimist välja jäetud ka traalitõmbed, mis olid tehtud halva ilmaga, mille jooksul esines mingeid probleeme kas traalil või laeva mootoril ning traalitõmbed, millel koordinaatide järgi kontrollitult võib olla viga püügitsooni üles märkimisel. Aastate vahel olid olulised erinevused mõlemas püügitsoonis (KW test: 3M KW-H(3;3396)=37,0; p=0,00; 3L KW-H(3; 1529)=66,3; p=0,00).

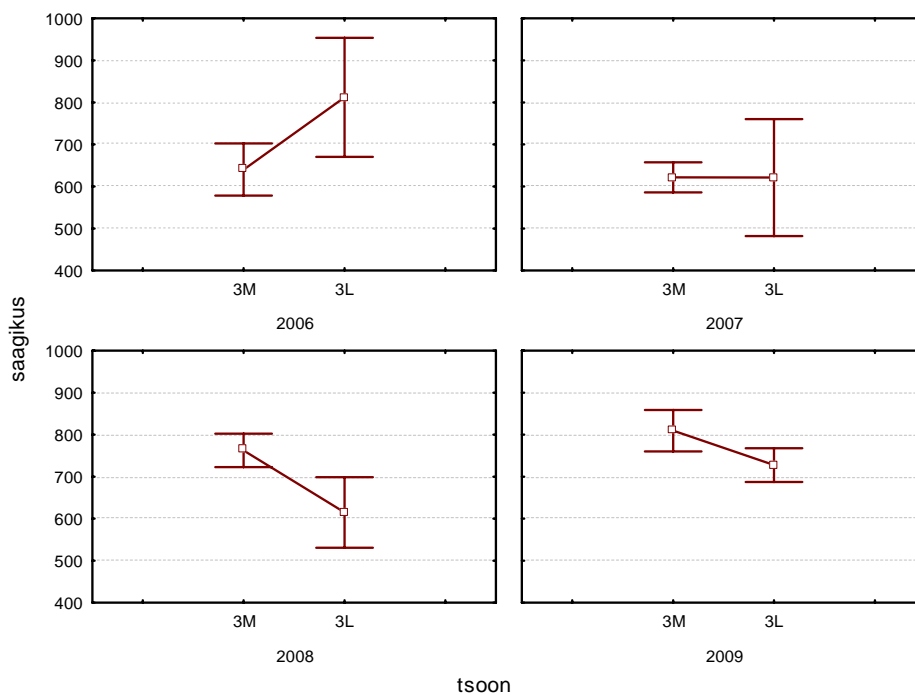

Joonis 10. Saagikus aastatel 2006-2009. Andmetest välja jäetud kuud 4-7 ning hõlmab laevu B, D, H. Välja on jäetud traalitõmbed, kus esines mingeid probleeme. Esitatud on keskmine $\pm 95\%$ usalduspiirid.

Kui laev käis mõlemas tsoonis püüdmas, siis üldist saagikust mõjutab ka püügikoormuse jaotumine tsoonide vahel, sest püügitsoonides on erinev saagikus. Näiteks laev B, mille saagikuse näitajad on suhteliselt madalad võrreldes laevadega D ja H (erinevus on märgatav aastatel 2007-2008) (joonis 9). Selle laeva 3L püügikoormuse osakaal on aastatel 2006-2009 vastavalt 24%, 2%, 13% ja 44% kogu laeva vastava aasta püügikoormusest.

Kreveti saagikus on muutunud laeval B aastatel 2006-2009 selles suunas, et saagikus tsoonis 3M on tõusnud ning tsoonis 3L langenud ning aastatel 2008 ja 2009 on saagikus tsoonis 3L madalam

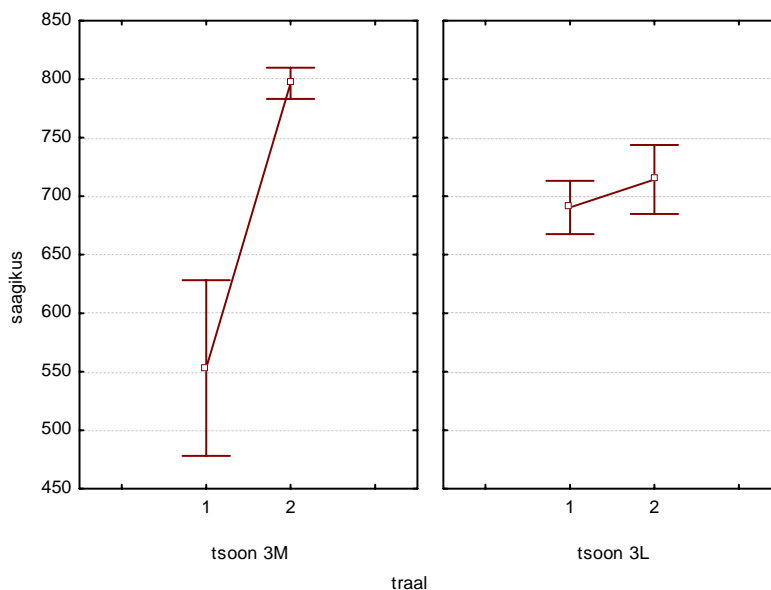
kui tsoonis 3M (KW test: 2008 KW-H(1;310) = 18,8; p = 0,00; 2009 KW-H(1;299) = 7,6; p = 0,01) (joonis 11). Teiste laevade puhul esines sama seaduspära. Tekib küsimus, miks laev ei püüa koguaeg tsoonis 3M, kus on hea saagikus? 3M püügipäevade arv pole Eesti laevadele vähemalt viimastel aastatel limiteeriv olnud, sest Eestile eraldatud püügipäevi pole ära kasutatud (Vetemaa, 2008). Üks võimalik seletus on, et saagikust (saaki) tsoonis 3L on näidatud väiksemana, kuna tsoonis 3L reguleeritakse püüki mahu järgi (tonnides) ja Eesti laevade kasutada olev tonnide arv on väike. Teine võimalik seletus on, et saagikus pole püüdjatele kõige tähtsam näitaja, kuna suurematel krevettidel on kõrgem kokkuostuhind, ning võib olla majanduslikult kasumlikum püüda madalama saagikusega tsoonis 3L suuremaid krevette.

Joonis 11. Laeva B kreveti saagikus aastatel 2006-2009 tsoonides 3M ja 3L. Esitatud on keskmine ±95% usalduspiirid.

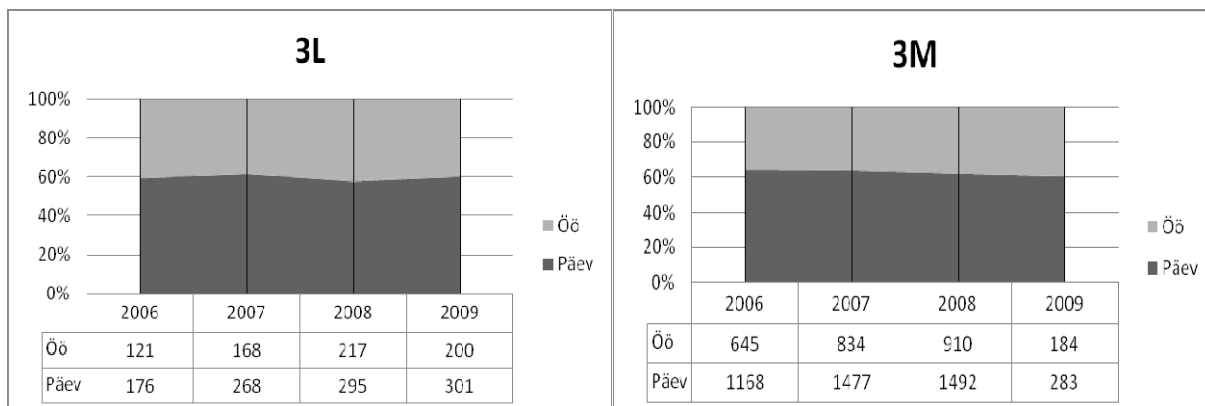
Krevette püütakse üksik- ja paaristraalidega. Üksiktraaliga tehakse Eesti laevadel 10-20% traalitõmmetest. Üksik- ja paaristraalide saagikus on tsoonis 3M erinev (KW-H(1;3396)=33,39; p<0,00). Tsoonis 3L pole erinevus statistiliselt oluline (joonis 12).

Kuna üksik- ja paaristraali saagikus on tsoonis 3M erinev, siis jäeti tsoonis 3M üksiktraalidega tehtud traalitõmbed teadusandmetega ning Eesti andmete omavahelisel võrdlemisel valimist välja.

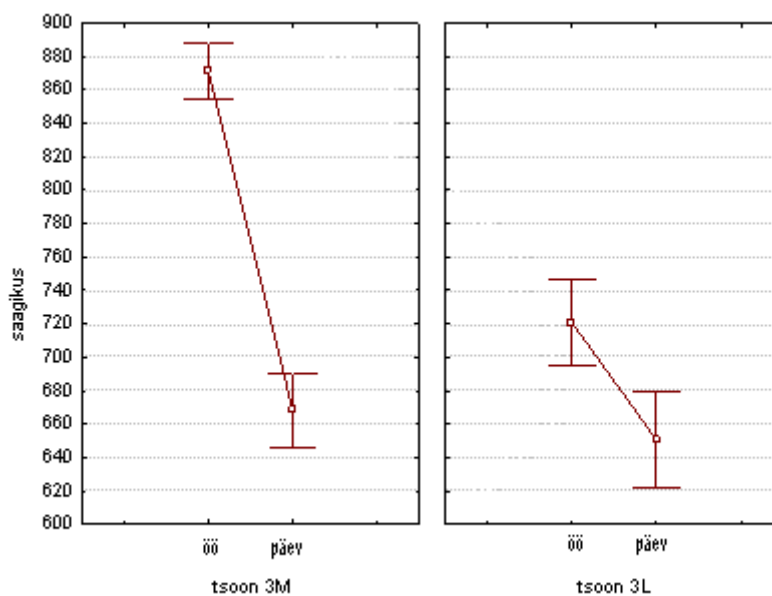

Joonis 12. Eesti laevade kreveti saagikus üksik- ja paaristraaliga püüdes. 1- üksiktraal, 2- paaristraal. Esitatud on keskmine $\pm 95\%$ usalduspiirid.

Ööste traalitõmmete osakaal töönduspüügil on mõlemas tsoonis umbes 40% (joonis 13). Öösel on saagikus madalam mõlemas tsoonis (3L KW-H(1;3196)=238; $p < 0,00$. 3M KW-H(1;1445)=18; $p < 0,00$) (joonis 14). Kuna öösel on saagikus madalam, siis jäeti mõlemas tsoonis öösel tehtud traalitõmbed teadusandmetega ning Eesti andmete omavahelisel võrdlemisel valimist välja. Teaduspüügil tehakse traalimisi ainult päevasel ajal (Casas, 2009a).

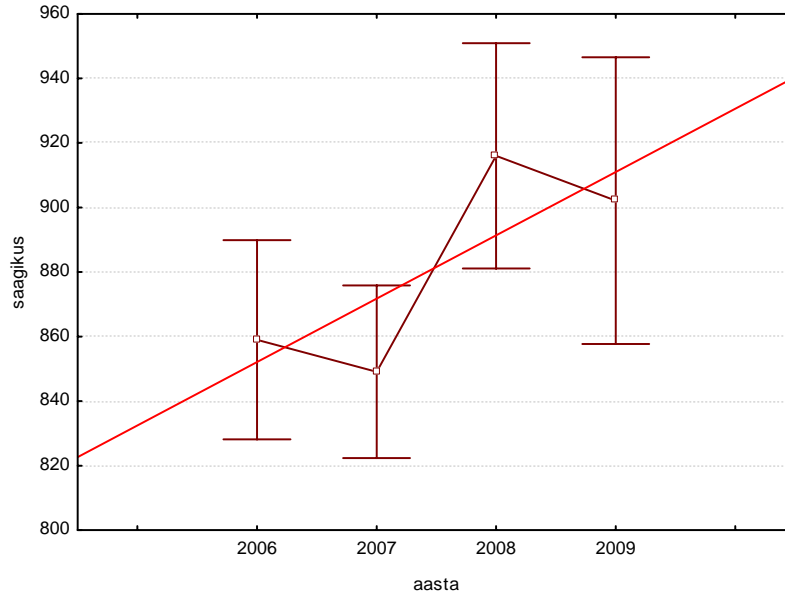

Joonis 13. Öiste ja päevaste traalitõmmete osakaal ning arv töönduspüügil tsoonides 3M ja 3L.

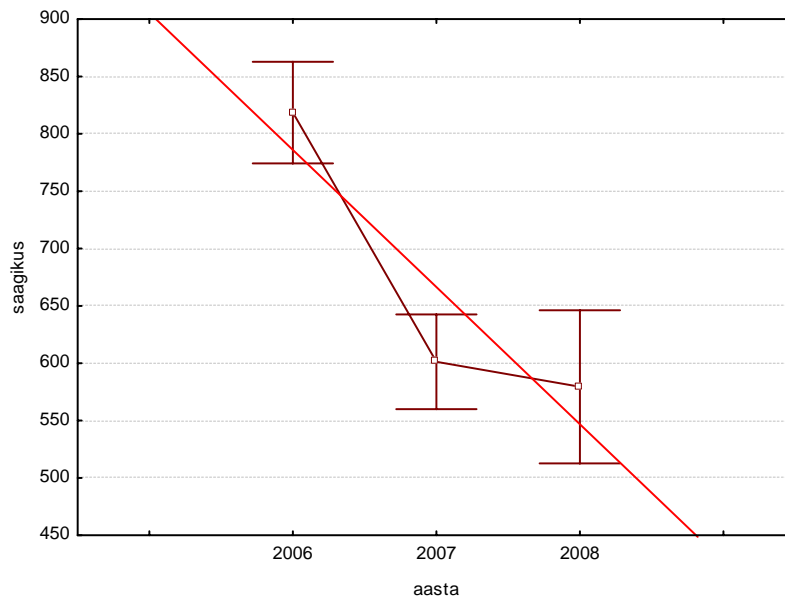

Joonis 14. Saagikus öistes ja päevastes traalitõmmetes tsoonides 3M ja 3L. Esitatud on keskmine $\pm 95\%$ usalduspiirid.

Kolm laeva (B, D, H) püüdsid osadel püügireisidel krevette vaid tsoonis 3M, osadel nii tsoonis 3M kui 3L. Kreveti saagikus Eesti töönduspüügil tsoonis 3M on aastatel 2006-2009 suurenenud (joonis 15; arvestatud kõiki püügireise). Kui aga jätta testi reise, kui püüti ainult tsoonis 3M, siis on trend langev (joonis 16).

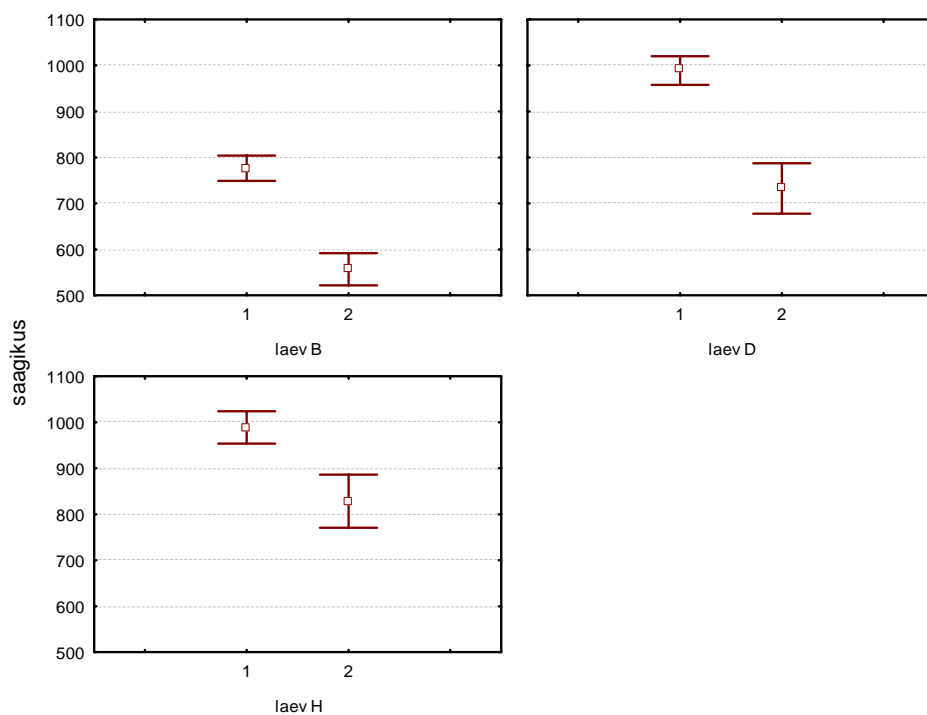

Joonis 15. Eesti töõnduspüügi saagikuse andmed tsoonis 3M aastatel 2006-2009. Esitatud on keskmine $\pm 95\%$ usalduspiirid.

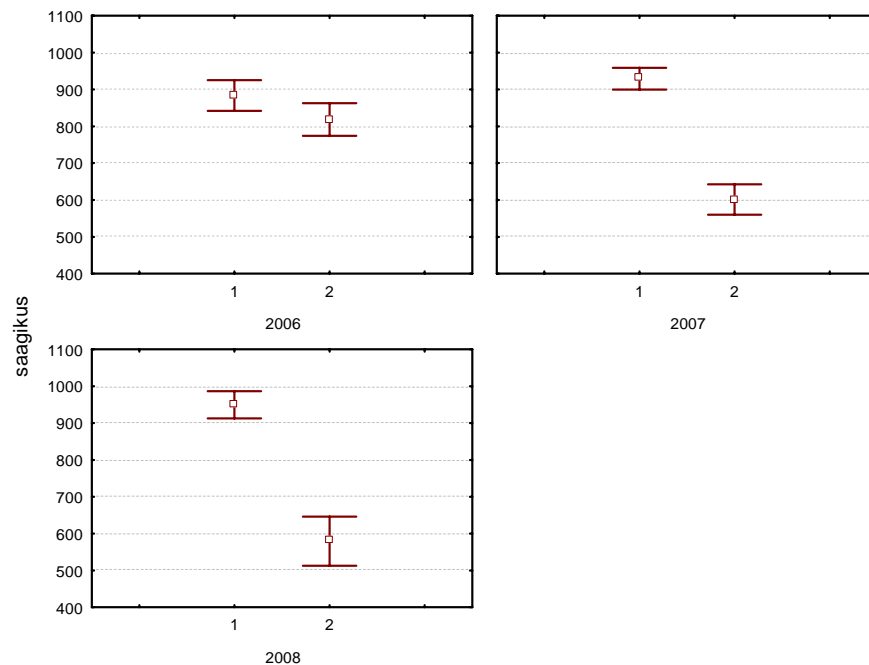

Joonis 16. Eesti töõnduspüügi laevade saagikus tsoonis 3M püügireisidel, kui püüti ainult tsoonis 3M ning ei käidud vahepeal tsoonis 3L. 2009 aastal selliseid püügireise ei olnud. Esitatud on keskmine $\pm 95\%$ usalduspiirid.

Kõigil kolmel laeval oli saagikus tsoonis 3M madalam, kui nad ei käinud sama püügireisi ajal püüdmas tsoonis 3L (KW test: laev B $KW-H(1;626) = 66,9$; $p = 0,00$; laev D $KW-H(1;689) = 52,2$; $p = 0,00$; laev H $KW-H(1;624) = 16,5$; $p = 0,00$) (joonis 17). Valimist on välja jäetud üksiktraaliga tehtud traalitõmbed tsoonis 3M ning õised traalitõmbed mõlemas tsoonis. Aastal 2006 ei olnud esimese ja teise rühma reisidel olulist erinevust (KW test: 2006 $KW-H(1;373) = 2,5$; $p = 0,11$), kuid 2007 ja 2008 oli erinevus statistiliselt oluline (KW test: 2007 $KW-H(1;679) = 131,2$; $p = 0,00$; 2008 $KW-H(1;618) = 48,1$; $p = 0,00$) (joonis 18). Aastal 2009 püüti kõikidel reisidel nii tsoonis 3M kui tsoonis 3L ning taolist võrdlust pole võimalik teha.

Joonis 17. Saagikuse võrdlus tsoonis 3M kahe erineva püügistrateegiaga reisidel. 1- reisid, kui püüti mõlemas tsoonis. 2- reisid, kui püüti ainult 3M-is. Välja jäetud üksiktraaliga tõmbed tsoonis 3M ning õised traalitõmbed mõlemas tsoonis. Laevad B, D ja H. Esitatud on keskmine $\pm 95\%$ usalduspiirid.

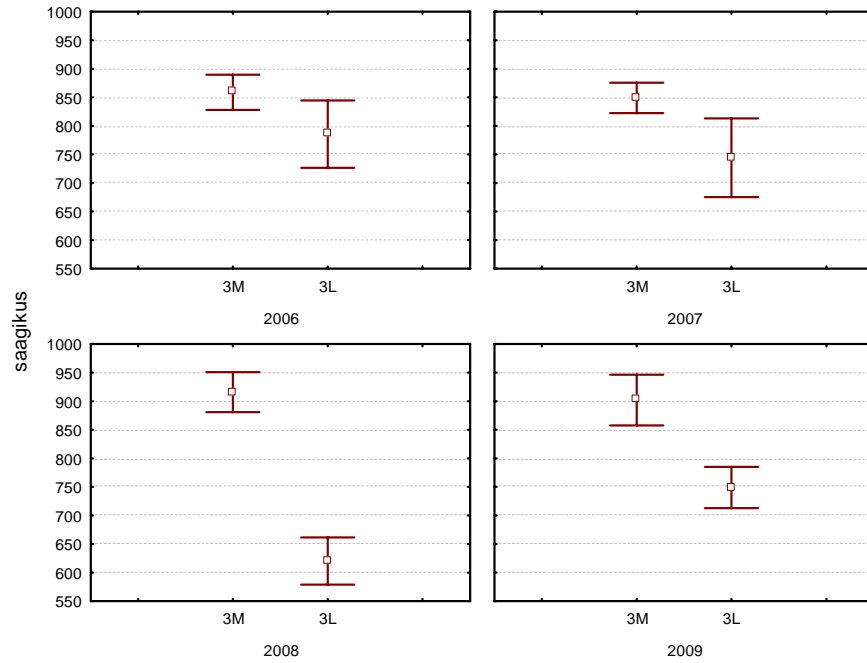

Joonis 18. Saagikus aastatel 2006-2008. 1- reisirid, kui püüti mõlemas tsoonis (3M ja 3L). 2- reisirid, kui püüti ainult tsoonis 3M. Välja jäetud üksiktraaliga tõmbed tsoonis 3M ning öised traalitõmbed mõlemas tsoonis. Laevad B, D ja H. Esitatud on keskmine $\pm 95\%$ usalduspiirid.

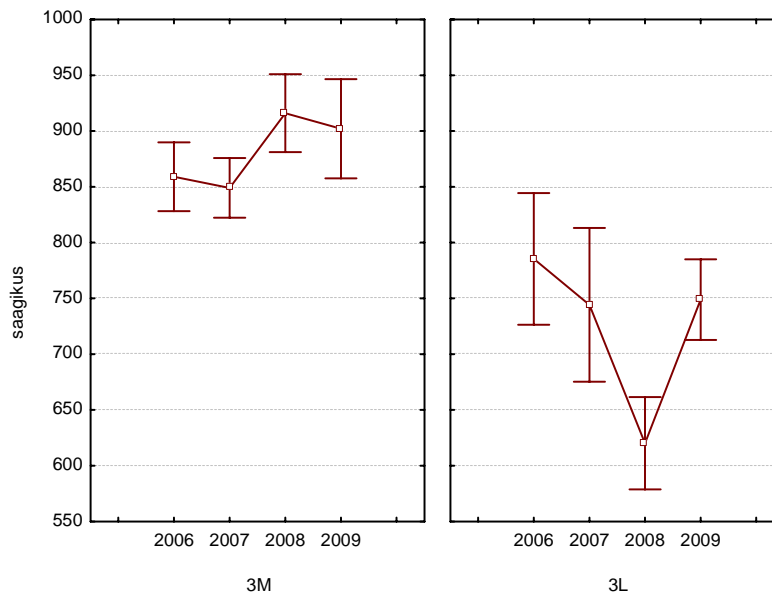
3.2. Saagikuse võrdlus tsoonides 3M ja 3L Eesti andmete põhjal

Analüüs hõlmab laevu B, D ja H, välja jäeti kuud aprill kuni juuli, tsoonis 3M üksiktraali tõmbed ja ka öised traalitõmbed.

Eesti laevadel on aastatel 2006-2009 töönduspüügil kreveti saagikus tsoonis 3L madalam kui tsoonis 3M (2006 $KW-H(1;505) = 11,3$; $p = 0,00$. 2007 $KW-H(1;886) = 30,4$; $p = 0,00$. 2008 $KW-H(1;836) = 111,7$; $p = 0,00$. 2009 $KW-H(1;570) = 31,9$; $p = 0,00$) (joonis 19). Ning krevetipüügi saagikus tsoonis 3L on vähenenud ning tsoonis 3M suurenenud (3M $KW-H(3;1939) = 8,8$; $p = 0,03$; 3L $KW-H(3;858) = 40,5$; $p = 0,00$) (joonis 20).

Joonis 19. Tsoonide 3M ja 3L krevetipüügi saagikus. Esitatud on keskmine $\pm 95\%$ usalduspiirid.

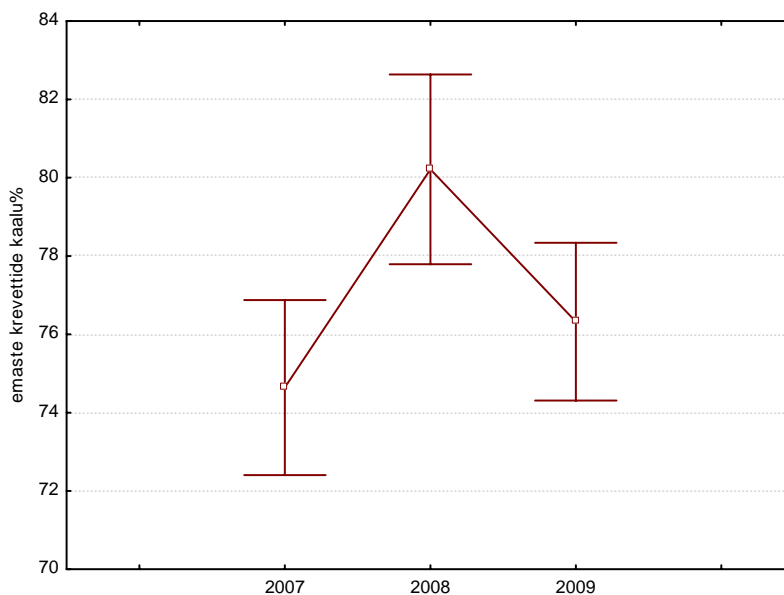
Joonis 20. Kreveti saagikus Eesti töonduspüügil tsoonides 3M ja 3L. Esitatud on keskmine $\pm 95\%$ usalduspiirid.

3.3. Krevettide bioloogilised näitajad Eesti töönduspüügi proovides

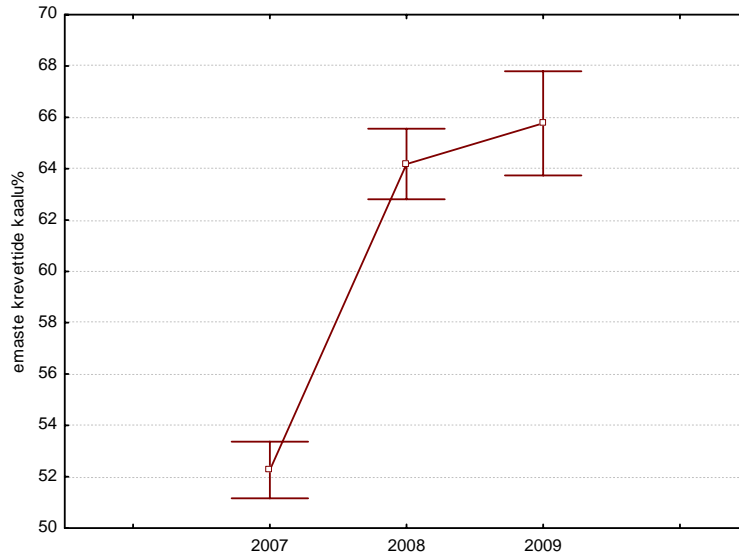
Emaste ja isaste krevettide osakaal

Emaste krevettide osakaal tsoonis 3L kogutud proovides oli 2008 mõnevõrra suurem kui 2007 ja 2009 ning aastati on osakaal erinev (KW test: $KW-H(2;349) = 19,7$; $p = 0,00$) (joonis 21). Samas, tsoonis 3M oli emaste osakaal suureneva trendiga (KW test: $KW-H(2;1261) = 216,1$; $p = 0,00$) (joonis 22).

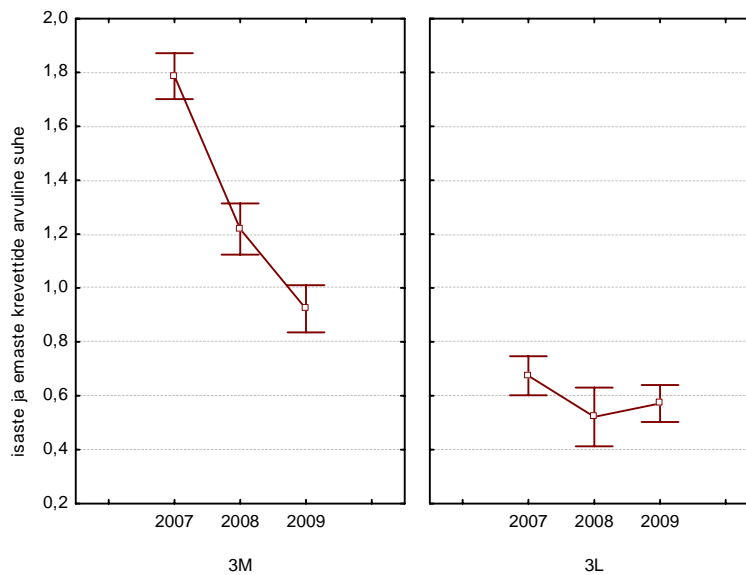
Tsoonis 3M ja 3L on isaste ja emaste arvuline suhe muutunud väiksemaks (KW test: 3M $KW-H(2;1261) = 202,5$; $p = 0,00$; 3L $KW-H(2;349) = 21,7$; $p = 0,00$) (joonis 23). Tsoonis 3M on muutus olnud tunduvalt suurem kui tsoonis 3L (KW H vastavalt 202,5 ja 21,7).

Joonis 21. Emaste krevettide kaaluprotsent proovides 2007-2009 Eesti töönduspüügil tsoonis 3L. Esitatud on keskmine $\pm 95\%$ usalduspiirid.

Joonis 22. Emaste krevettide kaaluprotsent Eesti tönduspüügi proovides tsoonis 3M. Esitatud on keskmine $\pm 95\%$ usalduspiirid.

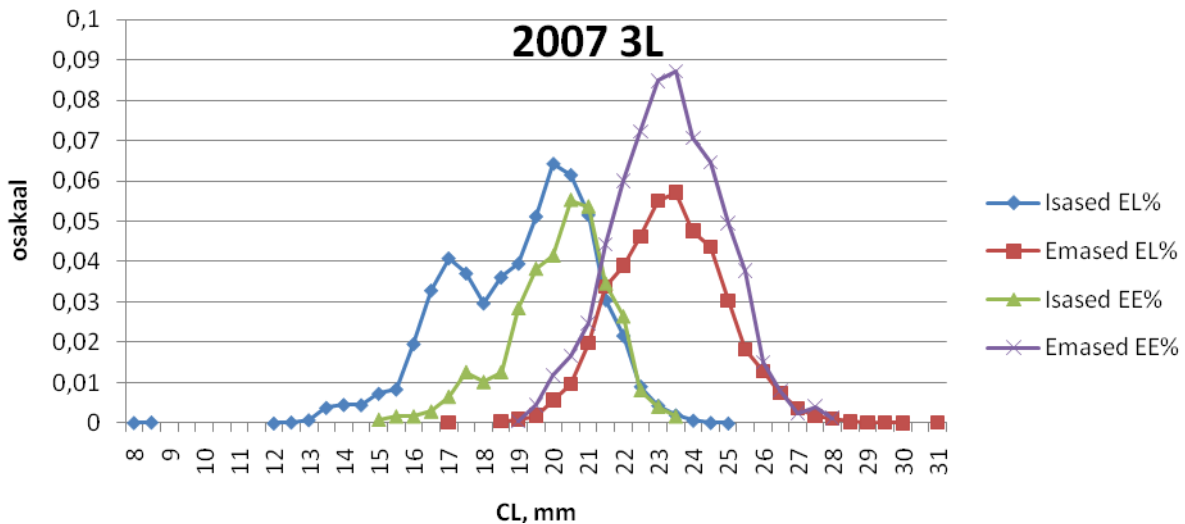

Joonis 23. Isaste ja emaste krevettide arvuline suhe Eesti tönduspüügi proovides tsoonides 3M ja 3L aastatel 2007-2009. Esitatud on keskmine $\pm 95\%$ usalduspiirid.

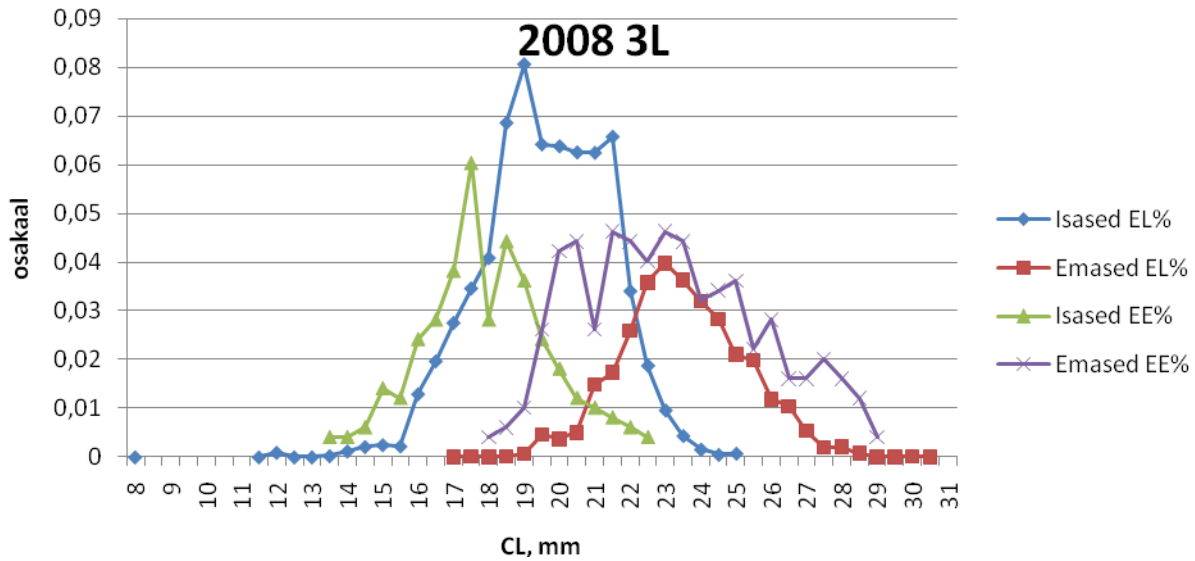
Emaste ja isaste osakaal proovides pikkusrühmade kaupa; võrdlus teaduspüügi andmetega

Tsoonis 3L Eesti töönduspüügi ja Hispaania teaduspüügi proovides oli 2007 aasta juunis ja juulis emaste krevettide pikkusjaotus sarnane, aga isaste osakaal oli töönduspüükides väiksem kui teaduspüükides, vastavalt 34% ja 56% (joonis 24). Töönduspüükides oli suhteliselt vähem isaseid krevette karapaksi pikkusega kuni 19 mm: 23% isastest töönduspüügil ning 47% teaduspüügil. Pikkusvahemik kuni 19 mm sai valitud, sest sealt alates on graafikul näha suurem erinevus tööndus- ning teaduspüügi vahel.

2008 aasta juunis ja juulis oli emaste krevettide pikkusjaotus tööndus- ja teaduspüükides sarnane, aga töönduspüükides oli suurte isaste osakaal väiksem ning isaste pikkusvahemik kitsam (joonis 25). 2009 aastal ei olnud Eestil juunis ja juulis töönduspüüke ning võrdlust teaduspüügi andmetega esitada ei saa.

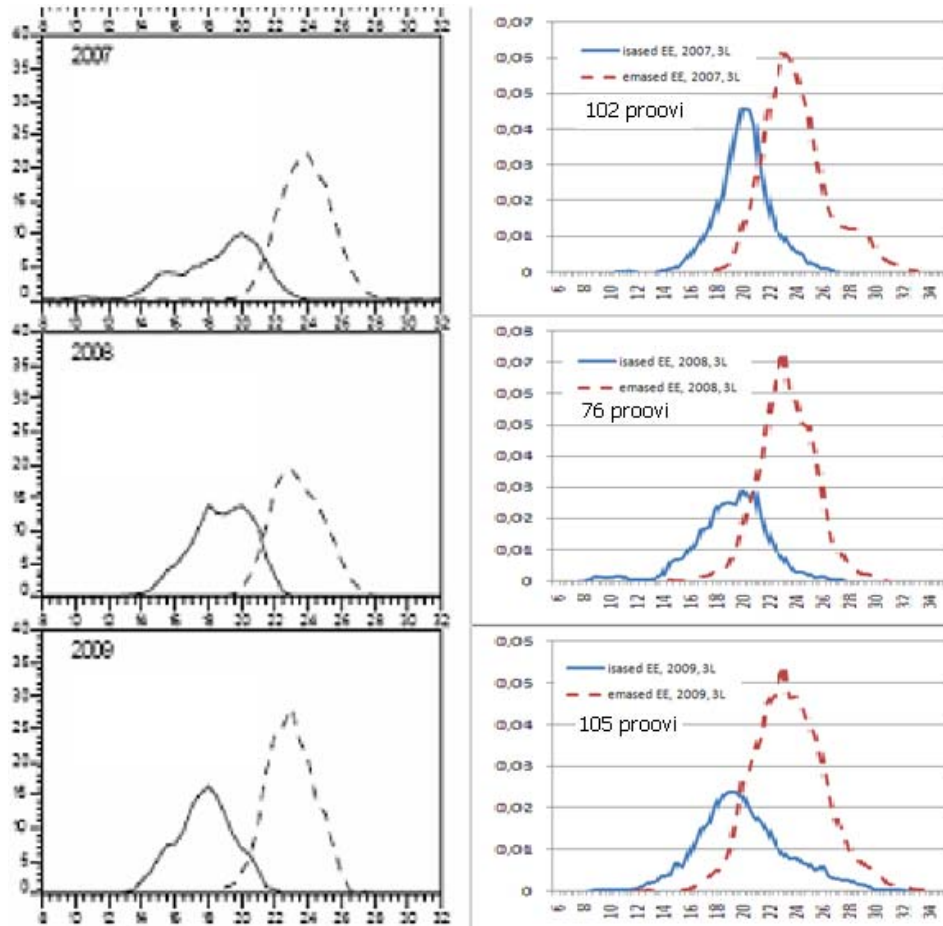
Joonis 24. Eesti töönduspüügi (EE%, 13 proovi) ja Hispaania teaduspüügi (EL%) krevettide pikkuste võrdlus tsoonis 3L aastal 2007. Teaduspüügi andmed Casas, 2007a põhjal.

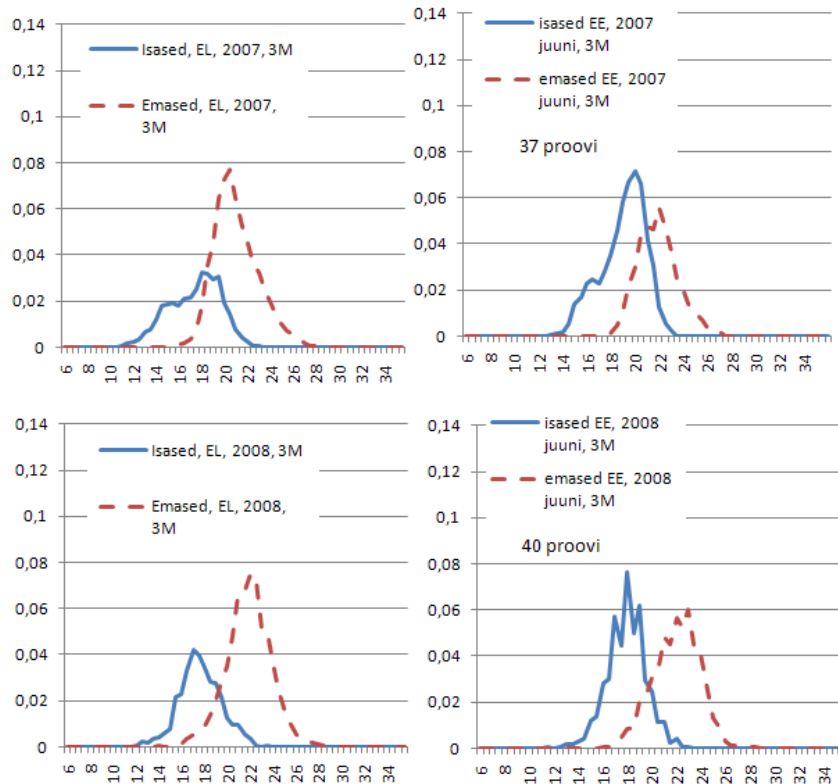
Joonis 25. Eesti töõnduspüügi (EE%, 2 proovi) ja Hispaania teaduspüügi (EL%) krevettide pikkuste võrdlus tsoonis 3L aastal 2008. Teaduspüügi andmed Casas *et al.*, 2008 põhjal.

Kanada jaotab enda laevastiku suurteks ja väikesteks laevadeks (Orr *et al.*, 2009). Suured laevad on sarnasemad Eesti töõnduspüügi laevadega, seetõttu võrreldi Eesti andmeid Kanada suurte laevade andmetega. Suured laevad on kogumahutavusega >500 t ning pikkusega >20 m ning püügipiirkond on sarnasem Eesti kaugpüügilaevastiku püügipiirkonnale. Kasutati kogu aasta proove, sest Kanada suured laevad püüavad kogu aasta. Eesti töõnduspüügil kogutud krevettide pikkusjaotus kogu aastast ühtis enam-vähem Kanada suurte laevadel kogutud krevettide pikkusandmetega. Nii emaste kui isaste krevettide pikkuste ulatus oli ligilähedane ning ka sugude suhted olid sarnased, kuid 2009 aasta Eesti töõnduspüügi proovides esines ebatavaliselt suuri isaseid krevette (joonis 26).

Tsoonis 3M on esindatud pikkusrühmad emaste ja isaste krevettide puhul mõlemal aastal nii töõndus- kui teaduspüügil sarnased (joonis 27). Teaduspüügil on isaste krevettide osakaal nii 2007 kui 2008 a. mõnevõrra madalam kui töõnduspüügil. Isaseid krevette oli töõnduspüügi saagis neil aastail 57% ja 47% ning teaduspüügil 35% ja 34%. 2009 aastal Eestil juunikuus traalimisi ei olnud ja võrdlus teaduspüügiandmetega pole võimalik.

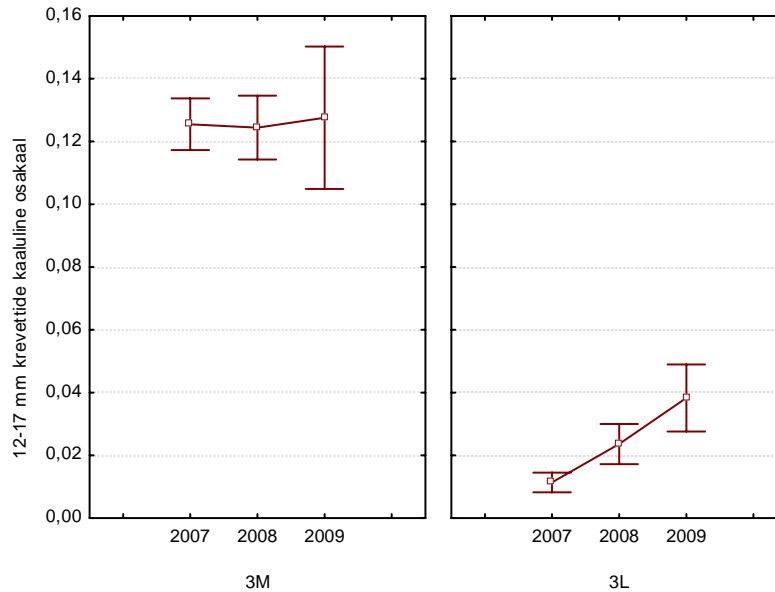
Joonis 26. Isaste ja emaste krevettide pikkusjaotus Kanada suurte laevade töönduspüügi andmetel (vasakul) (Orr *et al.*, 2009) ning Eesti töönduspüügi andmetel (paremal). Y-teljel on erinevad mõõtkavad – Eesti andmetel osakaal, Kanada andmetel krevettide arv*10⁶. X-teljel – CL, mm.

Joonis 27. Krevettide pikkusjaotus Hispaania teaduspüügil (EL) tsoonis 3M aastatel 2007-2008 (vasakul) (Casas, 2007b; Casas, 2008 põhjal) ja Eesti töönduspüügil (EE) (paremal) (2007 - 37 proovi, 2008 - 40 proovi). Y-teljel osakaal. X-teljel CL, mm.

12- 17mm CL krevettide osakaal

12-17 mm krevettide osakaalu peetakse täiendi indikaatoriks (Orr *et al.*, 2009). Väikeste krevettide (CL<17mm) osakaal aastatel 2007-2009 Eesti töönduspüügi saakides tsoonis 3M pole muutunud ning tsoonis 3L on suurenenud (KW test: 3M KW-H(2;1261) = 0,9; p = 0,64; 3L KW-H(2;349) = 27,0; p = 0,00) (joonis 28). Teaduspüügi andmetel on täiend olnud tsoonis 3M alates aastast 2003 väike (Casas, 2009b).

Joonis 28. 12-17mm krevettide kaaluline osakaal Eesti töönduspüügi saakides aastatel 2007-2009. Esitatud on keskmine $\pm 95\%$ usalduspiirid.

Keskmine kreveti pikkus

Keskmine krevettide pikkus Eesti töönduspüügi saakides tsoonis 3M ja 3L on tabelis 3. Krevettide pikkuse sagedusjaotus on lisas 3.

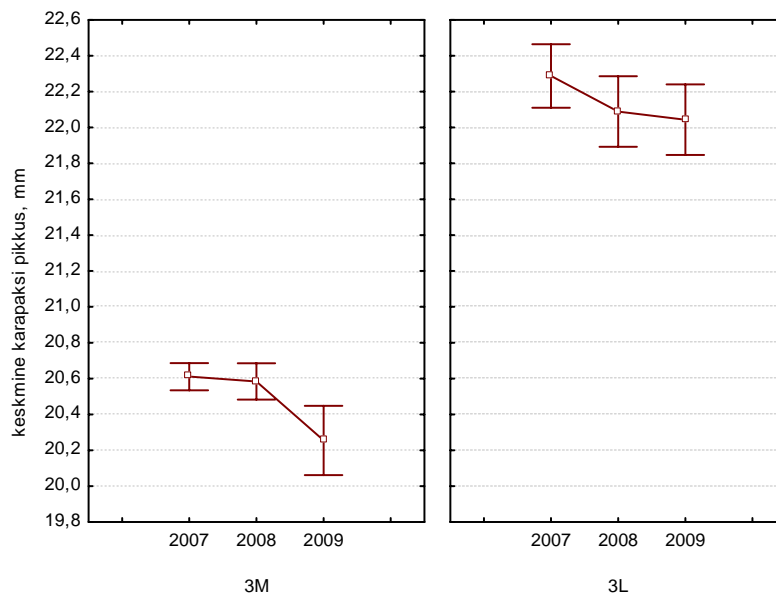
Krevettide karapaksi pikkus tsoonis 3M aastatel 2007-2009 vähenes ning tsoonis 3L ei muutunud oluliselt (KW test: 3M $KW-H(2;5218) = 11,4$; $p = 0,003$; 3L $KW-H(2;1663) = 0,9$; $p = 0,65$) (joonis 29). Tsoonis 3L oli kreveti kõigi soorühmade pikkus suurem kui tsoonis 3M (Male $KW-H(1;1649) = 299,8$; $p = 0,00$. Trans $KW-H(1;1180) = 94,9$; $p = 0,00$. FE+ $KW-H(1;1485) = 234,4$; $p = 0,00$. FE++ $KW-H(1;1426) = 229,7$; $p = 0,00$. FEov $KW-H(1;1327) = 350,5$; $p = 0,00$) (joonis 30).

Tabel 3. Krevettide karapaksi pikkused (mm) Eesti töenduspüügil tsoonides 3M ja 3L aastatel 2007-2009.

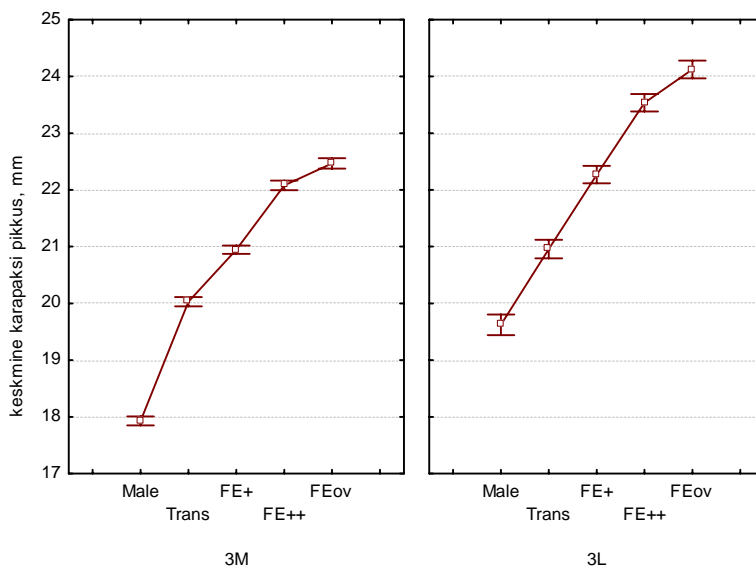
2007							
Näitaja	3L			3M			3L ja 3M kokku
	Isased	Emased	Kokku	Isased	Emased	Kokku	
Proovide arv			102			494	
Mediaan	19,79	22,87	22,25	18,12	21,24	20,78	20,99
Keskmine	20,07	22,89	22,29	18,13	21,42	20,61	20,9
SD	1,1	1,92	2,12	1,19	1,45	1,99	2,11

2008							
	3L			3M			3L ja 3M kokku
	Isased	Emased	Kokku	Isased	Emased	Kokku	
Proovide arv			76			357	
Mediaan	18,96	23,03	22,5	17,59	21,58	20,9	21,14
Keskmine	19,19	22,87	22,1	17,75	21,49	20,58	20,87
SD	1,51	1,6	2,18	1,58	1,71	2,32	2,37

2009							
Näitaja	3L			3M			3L ja 3M kokku
	Isased	Emased	Kokku	Isased	Emased	Kokku	
Proovide arv			105			93	
Mediaan	18,92	22,85	22,1	17,6	20,89	20,48	21,2
Keskmine	19,65	22,65	22	17,67	20,96	20,26	21,2
SD	2,35	2,17	2,52	1,87	1,95	2,36	2,6

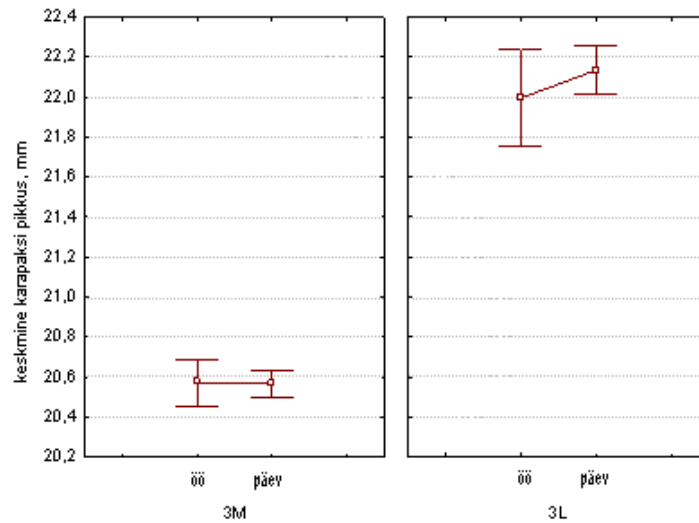
Joonis 29. Isaste ja emaste krevettide keskmine karapaksi pikkus (mm) Eesti töõnduspüükide proovides tsoonides 3M ja 3L aastatel 2007-2009. Esitatud on keskmine $\pm 95\%$ usalduspiirid.

Joonis 30. Soorühmade pikkused tsoonides 3M ja 3L Eesti töõnduspüügi andmetel. Esitatud on keskmine $\pm 95\%$ usalduspiirid.

Krevettide suurus päevastes ja öistes proovides

Meie andmed näitavad, et krevettide suurus ei erine öistes ja päevastes proovides (3M KW-H(1;5287) = 0,188; p = 0,66. 3L KW-H(1;1749) = 0,5; p = 0,49) (joonis 31).

Joonis 31. Krevettide pikkus öistes ja päevastes traalides. Esitatud on keskmine $\pm 95\%$ usalduspiirid.

4. Arutelu

Saagikust mõjutavad tegurid

Vaatlejate andmete analüüs näitas, et kirjandusest teada olevad tegurid, mis mõjutavad kreveti saagikust, kehtivad ka vaatlejate andmete puhul. Kuna Casas (2009b) ja NIPAG (2009) on kahelnud vaatlejate andmete kasutatavuses, siis analüüsitigi esmalt tegureid, mis mõjutavad kreveti saagikust.

Saagikus erines aastati, püügikuuti, üksikutel laevadel, päeval ja öösel, sõltuvalt püügivahendist.

Aastatevahelised erinevused samade laevade saagikuses samadel püügikuudel on ennekõike seletatavad varu suuruse muutustega, aga ka näiteks püügipiirkondade erinevusega jm teguritega.

Saagikuse muutused aasta jooksul on suures osas seletatavad muutustega krevettide elutsükli. Uue põlvkonna (täiendi) lisandumisel töönduspüüki saagikus suureneb ja see suurenemine sõltub täiendi suurusest. Laevade erineva saagikuse põhjuseks võib olla ka kapteni kompetents, kuid Eesti laevadel on kõigil kogunud kaptenid. Tsooni 3L krevetivaru hindamisel arvestatakse ka kapteni mõjuga ning jäetakse analüüsi ainult vaatlused, mis on kogutud vähemalt 2-aastase krevetipüügikogemusega laevadel (Orr *et al.*, 2009).

Erinevatel aastatel on krevetipüügil olnud erinevad laevad, mille mootori võimsus on erinev ning krevetipüügi saagikus erines laevati. Casas (2009a) näitas, et alla kahe aasta vanuste krevettide saagikus suurenes tunduvalt, kui hakati kasutama uut laeva, mis suutis paremini säilitada püsivat kiirust, tänu millele oli traali püügivõime stabiilsem.

Üksiktraaliga sooritatud traalitõmbed olid tsoonis 3M madalama saagikusega kui paaristraaliga sooritatud traalitõmbed. Tsoonis 3L sarnast seaduspära ei ilmnenu. Üksik- ja paaristraali saagikuse erinevused on võimalikud ennekõike seetõttu, et paaristraal on mõnevõrra suurem kui üksiktraal. Kirjanduses on välja pakutud erinevaid üksik- ja paaristraali saagikuse võrdlemise võimalusi (Skúladóttir *et al.*, 2004; Orr *et al.*, 2009), kuid ühtset lähenemist pole. Üksiktraali kasutatakse Eesti laevadel võrreldes varasema perioodiga palju vähem, ning põhjuseks ongi üksiktraali madalam saagikus.

Õised traalitõmbed olid vaatlajate andmetel mõlemas püügitsoonis madalama saagikusega kui päevased. Selle põhjus võib olla krevettide ööpäevases vertikaalses liikumises (Frechette & Parsons, 1983; Shumway *et al.*, 1985). Kuna öösel liigub osa krevettidest veesamba ülemistesse kihtidesse, siis kulub traali täis saamiseks rohkem aega. Shumway *et al.* (1985) on öelnud, et erinevatel allikatel on krevettide öistes vertikaalsetes rännetes mõnikord aktiivsemad väiksed mõnikord suuremad krevetid. Öine traalimine töönduspüügil võib olla ka üheks põhjuseks, miks keskmine töönduspüügi saagikus on madalam kui teaduspüügi saagikus. Shumway *et al.* (1985) andmetel ovipaarsed emased ei osale vertikaalsetes ööpäevastes rännetes, kuna neil on ujumisvõime piiratud. Seetõttu peaks jääma öistes traalimistes aastaajal, mil esineb ka ovipaarseid krevette (sügis kuni kevad), traali ka suuremaid krevette, mis (isendite võrdse arvu korral) suurendavad saagikust.

Kuna saagikust võivad mõjutada ka ettenägematud juhtumid, siis tuleb analüüsides eemaldada ka traalitõmbed, mis olid tehtud halva ilmaga, mille jooksul esines mingeid probleeme kas traalil või laeva mootoril ning traalitõmbed, millel koordinaatide järgi kontrollitult võib olla viga püügitsooni märkimisel.

Väheneva biomassiga varu hindamisel peab olema ettevaatlik, sest töönduspüügi saagikus ei pruugi õigesti biomassi muutusi näidata (NIPAG, 2009). Kui krevett on koondunud väiksematele aladele, võivad kalurid selle sealt ikkagi üles leida ja säilitada nii tavapärase saagikuse (Kingsley, 2008). See on võimalik põhjus, mis võimaldab Eesti töönduspüügi laevadel säilitada tavapärasest või isegi kõrgemat saagikust tsoonis 3M.

Saagikuse dünaamika

Eesti laevadel on aastatel 2006-2009 töönduspüügil kreveti saagikus tsoonis 3L madalam kui tsoonis 3M, kuigi tsoonis 3M on varu juba mitu aastat olnud kehvas seisus (Casas, 2009b) ning tsoonis 3L oli varu veel hiljuti heas seisus (Orr *et al.*, 2009).

Aastatel 2006-2009 on Eesti laevade krevetipüügi saagikus tsoonis 3L vähenenud, ent Kanada suurte töönduspüügilaevade saagikus jäänud samale tasemele või isegi suurenenud. Samas, kui vaadata ainult kahte viimast aastat, siis Kanada töönduspüügi saagikus näitab aastal 2009

võrreldes aastaga 2008 suurenemist sarnaselt Eesti töönduspüügi andmetega. Samal ajal näitavad Kanada ja Hispaania teaduspüügi saagikuse indeksid 2009 aastal langust (Orr *et al.*, 2009; Casas, 2009a). Erinevuse põhjus teadus- ja töönduspüügi saagikuse näitajates viimasel kahel aastal võib olla tingitud sellest, et kalurid suudavad kreveti biomassi languse algusfaasis endiselt suuremad krevetikogumid üles leida.

Tsoonis 3M on teaduspüügi andmetel üldine krevettide biomass ning emaste krevettide biomass tunduvalt vähenenud. Rahvusvahelisel töönduspüügil on keskmisena samuti kreveti saagikus vähenenud. Eesti töönduspüügi kreveti saagikus tsoonis 3M on aga suurenenud. Seega, Eesti töönduspüügil kreveti saagikuse muutumine ei ole kooskõlas teadusandmetega ja teiste maade (Norra ja Hispaania) töönduspüügi andmetega (Casas, 2009b).

Mis on selliste erinevuste põhjuseks? Tekib küsimus, miks laev ei püüa koguaeg tsoonis 3M, kus on kõrge saagikus? 3M püügipäevade arv pole Eesti laevadele vähemalt viimastel aastatel limiteeriv olnud, sest Eestile eraldatud püügipäevi pole ära kasutatud (Vetemaa, 2008). Üks võimalik seletus on, et saagikust (saaki) tsoonis 3L on näidatud väiksemana, kuna tsoonis 3L reguleeritakse püüki mahu järgi (tonnides) ja Eesti laevade kasutada olev tonnide arv on väike. Teine võimalik seletus on, et saagikus pole püüdjatele kõige tähtsam näitaja, kuna suurematel krevettidel on kõrgem kokkuostuhind, ning võib olla majanduslikult kasumlikum püüda madalama saagikusega tsoonis 3L suuremaid krevette.

Gröönimaa vetes krevetivaru vähenemisel koondusid kalurite püügipiirkonnad kõrgema kreveti saagikusega aladele (Kingsley, 2008), kuid satelliitjälgimissüsteemi (VMS) andmed Eesti laevade püügi ruumilise jaotumise kohta ei toeta seda selgitust – pole näha püügialade kontsentreerumist.

Kui analüüsiti vaid neid püügireise, kus krevetipüük leidis aset vaid tsoonis 3M (reisi jooksul ei käidud tsoonis 3L), oli saagikus ka Eesti laevade krevetipüügil vähenev.

Skúladóttir (2007) on näidanud, et aastatel 2004-2006 oli ühel Islandi laeval tsoonis 3L ebaharilikult madal kreveti saagikus ning sama püügireise ajal ebaharilikult kõrge kreveti saagikus tsoonis 3M. Andmed erinesid oluliselt sarnase püügivõimega Kanada laevadest. Põhjenduseks oli toodud, et osa tsoonist 3L püütud saaki on pandud kirja püütuna tsoonist 3M.

Kui andmeid moonutatakse, siis suure tõenäosusega just saake, sest traalimise kestvus ning koordinaadid on kontrollitavad VMS andmebaasidest (Skúladóttir, 2007; Sirp, 2008). Arvatavasti on oma saagi andmeid moonutanud ka Eesti laevad. Kuna vaatlejad saavad andmed saagi suuruse kohta laeva meeskonnalt, on moonutatud ka vaatlejate andmed.

Sirp (2008) on näidanud, et tsooni 3M saagikus on kõrgem 2 päeva enne ja pärast tsoonis 3L käimist. Selles töös oli 2-päevane periood valitud arvestades loogikat, et kui on püügipäevik täidetud erinevalt trümmi minevast krevetikogusest, siis võimaliku kontrollimise kartuses erinevus „tasandatakse“ hiljemalt mõne (ca 4) päeva jooksul.

Ainult tsoonis 3M ja vaheldumisi tsoonides 3M ja 3L püügi saagikus ei erinenud oluliselt aastal 2006, kuid aastatel 2007 ja 2008 oli see statistiliselt oluline. Seega, näib, et krevetivaru vähenemine tsoonis 3M on viinud üha suuremale tegelikkuses tsoonis 3L püütud krevettide raporteerimisele 3M saagina. See asjaolu piirab oluliselt vaatlejate raportis sisalduvate saagikuse andmete kasutamist varu hindamisel.

Pikkuseline ja sooline struktuur

Eesti töönduspüügi krevettide pikkusjaotus kogu aastast ühtib Kanada suurte laevadel kogutud krevettide pikkusandmetega (Orr *et al*, 2009). Nii emaste kui isaste pikkusrühmad ning ka sugudevaheline suhe kattuvad. Kanada töönduspüügi andmeid kasutatakse varu hindamisel. Kuna Eesti andmed on Kanada töönduspüügi andmetega sarnased, saab ka Eesti andmeid tsooni 3L varu hindamisel kasutada. Erinevus oli selles, et 2009 aasta Eesti töönduspüügi proovides oli ebatavaliselt suuri isaseid krevette. Ebatavaliselt suured krevetid Eesti 2009 aasta proovides võivad olla mõõtmise või soomääramise viga.

Eesti töönduspüükides 2007 aasta juuni- ja juulikuus (ajal mil Hispaania teostab teaduspüüke tsoonis 3L), olid emaste pikkusjaotuses esindatud samad pikkusrühmad, mis teaduspüügis. Kuid väikeste isaste osakaal on töönduspüükides väiksem kui teaduspüükides (Casas, 2007a). Hispaania kasutab teaduspüügil lisaks tavalisele traalipärare ka juveniilsete krevettide püüdmiseks mõeldud lisakotti. Lisakotis on palju isaseid krevette, kes on mõõtmelalt väiksemad kui emased ja kes suures osas ei jää tavalise traalipära saaki.

Tsoonis 3L 2008 aasta juunis ja juulis oli emaste krevettide pikkusjaotus sarnane nii tööndus- kui teaduspüükides, aga isaste krevettide osas oli töönduspüükides suurte isaste osakaal väiksem ning esindatud isaste pikkusvahemik oli töönduspüükides väiksem kui teaduspüükides. Selle erinevuse põhjus pole selge.

Tsoonis 3M oli emaste ja isaste krevettide pikkuseline jaotumine nii 2007 kui 2008 aastal tööndus- ja teaduspüügil sarnane, mis näitab, et esindatud olid samad põlvkonnad. Teaduspüügil on isaste krevettide osakaal mõlemal aastal mõnevõrra madalam kui töönduspüügil.

Täiend

12-17mm karapaksi pikkusega krevettide arvukus iseloomustab täiendi suurust (Orr *et al.*, 2009; Casas, 2009a). Selle pikkuserühma krevettide osakaal aastatel 2007-2009 Eesti töönduspüügi saakides tsoonis 3M on püsinud madalal tasemel (ca 12%), tsoonis 3L aga suurenenud. Teaduspüügi andmetel on täiend olnud tsoonis 3M alates aastast 2003 väike (Casas, 2009b). Tsoonis 3L on 12-17 mm krevettide osakaal suurenenud, ent see ei tähenda täiendi suurenemist, mis teaduspüügi andmetel on tsoonis 3L jäänud samale tasemele või mõnevõrra langenud (Orr *et al.*, 2009).

Sooline struktuur

Tsoonis 3L on krevettide kõigi soorühmade pikkus suurem kui tsoonis 3M. Tsoonis 3M ja 3L on erinevad krevettide populatsioonid. Nende kasv on erinev (Parsons *et al.*, 1998).

Tsoonis 3M on krevetid hakanud väiksemal pikkusel sugu vahetama kui varem (Casas, 2009b). Krevettide soovahetus ei toimu kindlal karapaksi pikkusel, vaid signaalselt on emaste osakaal: kui emaste osakaal väheneb, siis muudavad krevetid varem sugu isasest emaseks (Shumway *et al.*, 1985). Soovahetuse nihkumist varasemaks (väiksemal karapaksi pikkusel) peetakse tavaliselt halveneva varu indikaatoriks (populatsioon kompenseerib sellega langevat sigimispotentsiaali emaste arvu suurenemisega) (Koeller *et al.*, 2000). Kuid Wieland (2004) ei leidnud Lääne-Gröönimaal tõendeid, et krevetid muudaksid kahaneva emaste biomassi tingimustes väiksemal

karapaksi pikkusel sugu. Tema väitel oli mõjutajaks hoopis temperatuur mere põhjas: temperatuuri tõustes vahetasid krevetid väiksemal karapaksi pikkusel sugu. Teaduspüügil on krevettide saagikus tsoonis 3M langenud, mis näitab, et varu on halvenevas seisus.

Krevettide karapaksi pikkus tsoonis 3M aastatel 2007-2009 vähenes. Aastal 2007 oli $20,61 \pm 1,99$ (*SD*) mm ning aastal 2009 $20,26 \pm 2,36$ (*SD*) mm. Üldiselt peetakse vähenevaid kehamõõtmeid halveneva varu indikaatoriks (NAFO, 2008), ning krevettide vähenev karapaksi pikkus tsoonis 3M ühtib varu halveneva seisuga.

Kokkuvõte

Krevett *Pandalus borealis* on Loode-Atlandi Kalandusorganisatsiooni (NAFO) püügiala oluline töendusobjekt. Eesti on sellel merealal üks olulisemaid püüdjaid. Krevetivaru (ja kalavaru) seisundit hindab NAFO teadusnõukogu, mis ühtlasi annab soovitusi teadusandmete kogumiseks. Väga olulisel kohal andmete saamisel on spetsiaalsed uurimisreisid. Kasutatavad mudelid aga üldjuhul eeldavad andmete olemasolu töenduspüügi kohta (saagikus jm näitajad). Kõikidel NAFO veealal püüdvatel kalalaevadel peab pardal olema meeskonnast sõltumatu vaatleja, kes jälgib püügitegevuse vastavust kehtestatud reeglitele ning kogub andmeid saagi kohta. Eesti laevadel olevad vaatlejad on koolitatud ka kreveti pikkuse, soo ja suguküpsuse ning kaaspüügi määramiseks. Kuni viimase ajani toimus püük sel alal aastaringselt ja vaatlejate andmed laekusid kõigi kuude kohta, samas kui teadusreisid toimuvad vaid mõne kuu jooksul aastas.

Kuna vaatlejate kogutud andmete usaldatavus on viimastel aastatel kahtluse alla seatud, siis üheks NAFO teadusnõukogu soovituseks on proovida välja selgitada kahe naabertsooni (3M ja 3L) vahel saakide märkimise õigsus, et selgitada, kas kreveti saagikuse andmed on tõesed ning kasutatavad krevetivaru hindamisel. Kuna tsoonis 3L on tonnkvoot, mis Eesti laevadele on suhteliselt väike, ning tsoonis 3M reguleeritakse püügikoormust lubatavate püügipäevadega, siis on võimalus, et osa tsooni 3L saaki registreeritakse püütuna tsoonist 3M.

Käesolevas töös eemaldati vaatlejate kogutud andmete valimist vaatlused, mis võivad mõjutada tõeste tulemuste saamist kahe tsooni kreveti saagikuse võrdlemisel. Seejärel võrreldi püügireiside kreveti saagikust, mil laev püüdis ainult tsoonis 3M, ning mil laev püüdis mõlemas tsoonis. Tsooni 3M kreveti saagikus oli madalam püügireisidel, mil laev püüdis ainult tsoonis 3M. See tulemus näitab, et saagi suuruse ning seeläbi ka saagikuse andmed võivad olla kapteni poolt tahtlikult moonutatud.

Teaduspüügi andmetel on tsoonis 3M krevettide biomass tunduvalt vähenenud, kuid Eesti laevade krevetipüügi saagikus on aastatel 2006-2009 suurenenud. See on arvatavasti tingitud asjaolust, et töenduspüük on viimasel ajal kontsentreerunud seni veel suurema kreveti

biomassiga aladele või on tõus tingitud andmete moonutamisest. Tsoonis 3L on Eesti laevade krevetipüügi saagikus vähenenud ning see ühtib teadusandmetega.

Krevettide pikkusandmed ühtivad enamasti teaduspüügi või teiste riikide töönduspüügi andmetega, kuid ka seal esineb lahknevusi. Krevettide pikkusandmed on üldjuhul kasutatavad, kuid tuleb arvestada töönduspüügil ja teaduspüügil kasutatavate püüniste erinevust (sealhulgas ka erinevat silmasuurust).

Vaatlejate andmetesse tuleb suhtuda kriitiliselt, seda nii vaatlejatest sõltumatutel põhjustel (nad ise ei kaalu saaki) kui ka seetõttu, et reeglina pole vaatlejal bioloogi haridust ning nad asuvad tööle pärast lühikest koolitust, mis pole mõnikord (eriti esimestel reisidel) piisav vigade vältimiseks näiteks krevettide suguküpsusastme määramisel.

Summary

The data of the Estonian observers from the commercial fishery for northern shrimp (*Pandalus borealis* Krøyer) in Northwest Atlantic Fisheries Organization (NAFO) Regulatory Area and comparison to survey data from 2006-2009.

Northern shrimp (*Pandalus borealis*) is an important species to fishery at Northwest Atlantic Fisheries Organization (NAFO) regulatory area (NRA). Estonia is taking most of the shrimp catch in recent years in NRA. NAFO Scientific Council is conducting shrimp and fish stock assessments and giving advice for scientific work and sampling programs. Very important on collecting data are research surveys. Models used in stock assessments usually require also data (catch per unit effort (CPUE) *etc.*) from commercial fisheries. All vessels fishing in NRA are required to carry an independent observer. Observer duties are inspecting the compliance with NAFO rules and also to collect samples from the catch. Observers on board Estonian vessels have completed the course also to collect the shrimp length, sex and maturity samples. Until recent years in the NRA the fisheries took place during the whole year and the observer data was available for all months, at the same time surveys were conducted only during some months.

Since there have been concerns about usefulness of observer data in recent years, then one recommendation for research is to try to find out the misreporting of catches at neighboring divisions 3M and 3L (catches from 3L reported as taken from 3M), and whether the CPUE data is usable in stock assessments. There is total allowable catch (TAC) quota in 3L and effort regulation (available fishing days) in 3M. Estonian quota in 3L is small and that is why there is a possibility that some part of the catch taken from 3L is reported as taken from 3M.

In this study the possibly misleading observations that may have effect on comparing the CPUE values of two divisions were eliminated. The CPUE of fishing trips when vessels were fishing only in 3M were compared to CPUE of fishing trips when vessels were fishing in both divisions. The CPUE of shrimp in division 3M was compared. CPUE in 3M was lower during trips when vessel was fishing only in 3M. This result indicates that catch figures and therefore also the CPUE data may have been intentionally misreported by the skipper.

According to survey data the biomass of shrimp has decreased in 3M but the CPUE of Estonian vessels has been increasing in 2006-2009. The reason may be that the Estonian fisheries have been concentrated on areas where there is high concentration of shrimp. In division 3L the CPUE of Estonian trawlers has been decreasing and it is the same as indicates the survey data.

The length frequency data of shrimp from Estonian samples is mostly similar to samples from surveys and from other international fleets but there are some discrepancies also. The length frequency data is mainly usable but the differences of commercial and survey gear must be taken into account.

The observer data has to be looked at critically – on one hand because of the reasons that do not depend depend on the observers (observers do not weigh the catch themselves) and on the other hand many observers do not have the biological education and they commence working on a vessel after a short course that sometimes is not sufficient (especially on the first trips) to avoid errors for example in the recording of the correct maturity of the shrimp.

Tänuavaldused

Tänan oma juhendajat, professor Toomas Saati. Tänan vaatelejaid, kes mõõtsid krevetti ning kogusid püügiandmeid Eesti laevadel Atlandi ookeanil. Tänan Lauri Saksa statistilise nõustamise eest. Tänan ka kõiki teisi, kes käesoleva töö valmimisele kaasa aitasid.

Kasutatud kirjandus

- Brodie, W., Stansbury, D. 2007. A Brief Description of Canadian Multispecies Surveys in SA2+Divisions 3KLMNO from 1995-2006. NAFO SCR Doc. 07/18. 24 p.
- Casas, J.M. 2007a. Northern Shrimp (*Pandalus borealis*, Krøyer) from Spanish Bottom Trawl Survey 2007 in NAFO Divisions 3LNO. NAFO SCR Doc. 07/79. 11p.
- Casas, J.M. 2007b. Northern Shrimp (*Pandalus borealis*) on Flemish Cap Surveys 2007. NAFO SCR Doc. 07/78. 23 p.
- Casas, J.M. 2008. Northern Shrimp (*Pandalus borealis*) on Flemish Cap Surveys 2008. NAFO SCR Doc. 08/68. 23p.
- Casas, J.M, Román, E., Teruel, J. 2008. Northern Shrimp (*Pandalus borealis*, Krøyer) from Spanish Bottom Trawl Survey 2008 in NAFO Div. 3LNO. NAFO SCR Doc. 08/66. 11p.
- Casas, J.M. 2009a. Northern Shrimp (*Pandalus borealis*) on Flemish Cap Surveys 2009. NAFO SCR Doc. 09/54. 23p.
- Casas, J.M. 2009b. Assessment of the International Fishery for Shrimp (*Pandalus borealis*) in Division 3M (Flemish Cap), 1993-2009. NAFO SCR Doc. 09/56. 25p.
- Casas, J.M., González1, C., Marull, E., Teruel, J. 2009. Northern Shrimp (*Pandalus borealis*, Krøyer) from Spanish Bottom Trawl Survey 2009 in NAFO Div. 3LNO. NAFO SCR Doc. 09/55. 11 p.
- Colbourne, E. B., Orr, D. C. 2006. The Distribution and Abundance of Northern Shrimp (*Pandalus borealis*) in Relation to Bottom Temperatures in NAFO Divisions 3LNO based on Multi-species Surveys from 1995-2006. NAFO SCR Doc. 06/79.
- Fréchette, J., Parsons, D.G. 1983. Report of shrimp ageing workshop held at Ste. Foy, Quebec, in May and at Dartmouth, Nova Scotia, in November 1981. NAFO Sci. Coun. Studies, 6: 79-100.
- Holthuis, L.B. 1980. FAO species catalogue. Vol.1. Shrimps and prawns of the world. An annotated catalogue of species of interest to fisheries. FAO Fish.Synop., (125)Vol.1:271 p.
- Kingsley, M.C.S. 2008. Indices of distribution and location of shrimp biomass for the West Greenland research trawl survey. NAFO SCR Doc. 08/78. 3p.

- Koeller, P. A. 2000. Relative Importance of Abiotic and Biotic Factors to the Management of the Northern Shrimp (*Pandalus borealis*) Fishery on the Scotian Shelf. Journal of Northwest Atlantic Fisheries Science, Vol. 27: 21-33.
- Koeller, P., Mohn, R., Etter, M. 2000. Density Dependent Sex Change in Northern Shrimp, *Pandalus borealis*, on the Scotian Shelf. J. Northw. Atl. Fish. Sci., Vol. 27: 107-118.
- McCrary, J.A. 1971. Sternal spines as a characteristic for differentiating between females of some *Pandalidae*. J.Fish. Res. Bd. Can., 28: 98-100.
- NAFO, 2008. Report of the Scientific Council June 2008 Meeting. NAFO SCS Doc. 08/19.
- NIPAG. 2009. NAFO/ICES *Pandalus* Assessment Group Meeting , 21-29 October 2009. NAFO SCS Doc. 09/27. 75p.
- Orr, D.C., Veitch, P.J., Sullivan, D.J. 2009. The 2009 assessment of the Northern Shrimp (*Pandalus borealis*, Kroyer) resource in NAFO Divisions 3LNO. NAFO SCR Doc. 09/059. 67p.
- Parsons, D. G., Colbourne, E. B., Lilly, G. R., Kulka, D. W. 1998. Northern Shrimp (*Pandalus borealis*) on Flemish Cap (NAFO Division 3M) – Oceanography, Fishery and Biology. J. Northw. Atl. Fish. Sci., Vol. 24: 1–26.
- Rasmussen, B. 1953. On the geographical variation in growth and sexual development of the Deep Sea Prawn (*Pandalus borealis*, Kr.) . Norweg. Fish. And Mar. invest. Rep., 10 (3):1-160.
- Shumway, S.E., Perkins, H.C., Schick, D.F., Stickney, A.P., 1985. Synopsis of biological data on the pink shrimp, *Pandalus borealis* Krøyer, 1838. NOAA Technical Rapport NMFS30 FAO Fisheries Synopsis No. 144, 57 p.
- Sirp, S. 2008. Analysis of catch rate of Estonian shrimp vessels in Div. 3M and Div. 3L in 2007 and 2008. NAFO SCR Doc. 08/77. 30 p.
- Skúladóttir, U., Petursson, G., Brynjólfsson, S. 2004. The Biology of Northern Shrimp (*Pandalus borealis* Kr.1838) at Flemish Cap. NAFO SCR Doc. 04/64. 16p.
- Skúladóttir, U. 2007. Revised CPUE in Icelandic Shrimp Fishery at Flemish Cap in 2004-2006. NAFO SCR Doc. 07/72. 6p.

- Vetemaa, M. 2008. Eesti kalalaevastiku tasuvuse analüüs. Töövõtulepingu nr 116 (sõlmitud Tallinnas 03. aprillil 2008 Põllumajandusministeeriumi ja Tartu Ülikooli Eesti Mereinstituudi vahel) lõpparuanne. 44p.
- Wieland, K. 2004. Length at sex transition in northern shrimp (*Pandalus borealis*) off West Greenland in relation to changes in temperature and stock size. Fish. Research 69: 49–56.
- Wieland, K., Storr-Paulsen, M., Sünksen, K. 2007. Response in Stock Size and Recruitment of Northern Shrimp (*Pandalus borealis*) to Changes in Predator Biomass and Distribution in West Greenland Waters. Journal of Northwest Atlantic Fisheries Science, Vol.39: 21-33.
- Põllumajandusministeerium 2009. Kalanduse infosüsteem.

LISAD

LISA 1 – Kreveti analüüsi leht ning vaatleja koondaruande vorm.

Kreveti pikkused sugude kaupa

	Male	Trans	FE+	FE++	FEov	Kokku	
6,0							Reisi nr
6,5							NAFO tsoon
7,0							Kuupäev
7,5							
8,0							Laev
8,5							
9,0							Traalitõmbe number
9,5							
10,0							Traalimise algus
10,5							Laiuskraad
11,0							N
11,5							Pikkuskraad
12,0							W
12,5							Sügavus
13,0							m
13,5							Kell UTC
14,0							
14,5							Traalimise lõpp
15,0							Laiuskraad
15,5							N
16,0							Pikkuskraad
16,5							W
17,0							Sügavus
17,5							m
18,0							Kell UTC
18,5							
19,0							Traalimise kestvus (h)
19,5							
20,0							Kogu saak (kg)
20,5							
21,0							Võrgusilm
21,5							Romb
22,0							Ruut
22,5							
23,0							Võrgusilma suurus (mm)
23,5							
24,0							<i>P. borealis</i>
24,5							Isendeid kokku (tk)
25,0							
25,5							Proovi kaal (kg)
26,0							
26,5							Isendeid kilos (tk/kg)
27,0							
27,5							Proovis mõõtmiseks sobimatud isendid
28,0							Isendeid kokku (tk)
28,5							
29,0							Proovi kaal (kg)
29,5							
30,0							Isendeid kilos (tk/kg)
30,5							
31,0							
31,5							
32,0							
32,5							
33,0							
33,5							
34,0							
34,5							
35,0							
35,5							
Kokku							

LISA 2 – Pikkuse ja kaalu vahekorda kirjeldavad võrrandid kreveti kaalu leidmiseks pikkuse järgi.

Aasta 2009 3M (Casas , 2009a):

Isased: $W = 0.00104 \times CL^{2.8239}$ (N= 975, $r^2=0.96$)

Primipaarsed emased: $W = 0.00133 \times CL^{2.7310}$ (N= 1001, $r^2=0.92$)

Multipaarsed emased: $W = 0.00103 \times CL^{2.8093}$ (N= 631, $r^2=0.89$)

Kõik kokku: $W = 0.00143 \times CL^{2.7097}$ (N= 2607, $r^2=0.98$)

W-kaal, g; CL-karapaksi pikkus, mm

Aasta 2008 3M (Casas ,2008);

Isased: $W = 0.00105 \times CL^{2.8000}$ (N= 1353, $r^2=0.95$)

Primipaarsed emased: $W = 0.00106 \times CL^{2.7935}$ (N= 1937, $r^2=0.91$)

Multipaarsed emased: $W = 0.00103 \times CL^{2.8027}$ (N= 2012, $r^2=0.92$)

Kõik kokku: $W = 0.00110 \times CL^{2.7820}$ (N= 5304, $r^2=0.95$)

W-kaal, g; CL-karapaksi pikkus, mm

Aasta 2007 3M (Casas, 2007b);

Isased: $W = 0.0014 \times CL^{2.6972}$ (N= 1205, $r^2=0.97$)

Primipaarsed emased: $W = 0.0011 \times CL^{2.7748}$ (N= 960, $r^2=0.90$)

Multipaarsed emased: $W = 0.0007 \times CL^{2.9316}$ (N= 870, $r^2=0.95$)

Kõik kokku: $W = 0.0012 \times CL^{2.7618}$ (N= 3035, $r^2=0.98$)

Aasta 2009 3L (Casas *et al.*, 2009):

Division 3L				
	a	b	R^2	N
Isased	0.00160	2.64869	0.93115	2103
Primipaarsed emased	0.00143	2.69236	0.69299	754
Multipaarsed emased	0.00135	2.71096	0.75703	1158
Ovipaarsed emased	0.00102	2.82240	0.74250	99
Kõik kokku	0.00128	2.72684	0.95524	4114

Aasta 2008 3L (Casas *et al.*, 2008):

Sex group	Length-Weight Equations	No.	r^2
3L			
Isased	W = 0.00157 CL ^{2.66009}	5142	0.90098
Primipaarsed emased	W = 0.00097 CL ^{2.83580}	354	0.83400
Multipaarsed emased	W = 0.00133 CL ^{2.72181}	1266	0.75893
Ovipaarsed emased	W = 0.00119 CL ^{2.78404}	398	0.78802
Kõik kokku	W = 0.00107 CL ^{2.79292}	7160	0.94456

Aasta 2007 3L (Casas, 2007a):

Division 3L				
	a	b	R^2	N
Isased	0.00117	2.76151	0.96001	1984
Primipaarsed emased	0.00094	2.84776	0.90663	568
Multipaarsed emased	0.00088	2.85489	0.85233	1040
Ovipaarsed emased	0.00210	2.60970	0.71967	534
Kõik kokku	0.00086	2.87160	0.96411	4126

Lisa 3 – Isaste ja emaste krevettide pikkusjaotus (mm) Eesti proovides tsoonides 3M ja 3L aastatel 2007-2009.

2007							
Tsoon	3L			3M			3L ja 3M kokku
Sugu	Isased	Emased	Kokku	Isased	Emased	Kokku	
Proovide arv	102			494			
8							
8,5				4		4	4
9				2		2	2
9,5				7		7	7
10				24		24	24
10,5	1		1	34		34	35
11	1		1	52		52	53
11,5	3		3	67		67	70
12	2		2	141		141	143
12,5				171		171	171
13				440		440	440
13,5	2		2	658		658	660
14	3		3	1235		1235	1238
14,5	14		14	1756		1756	1770
15	20		20	2530	1	2531	2551
15,5	41		41	3014		3014	3055
16	67		67	4049	5	4054	4121
16,5	101		101	4095	8	4103	4204
17	143		143	4804	41	4845	4988
17,5	196		196	4661	108	4769	4965
18	273	8	281	5627	326	5953	6234
18,5	338	18	356	5539	715	6254	6610
19	478	35	513	6076	1557	7633	8146
19,5	607	100	707	5329	2314	7643	8350
20	716	202	918	4530	3648	8178	9096
20,5	710	257	967	2833	3976	6809	7776
21	640	389	1029	2018	4387	6405	7434
21,5	431	492	923	1162	4136	5298	6221
22	302	699	1001	652	4163	4815	5816
22,5	182	808	990	372	3497	3869	4859
23	155	958	1113	235	2980	3215	4328
23,5	115	934	1049	156	2314	2470	3519
24	91	864	955	105	1843	1948	2903
24,5	76	777	853	54	1329	1383	2236
25	37	695	732	23	978	1001	1733
25,5	33	515	548	5	608	613	1161
26	15	390	405		421	421	826
26,5	12	276	288		293	293	581
27	4	221	225		210	210	435
27,5		198	198		132	132	330
28		186	186		99	99	285
28,5		189	189		85	85	274
29		181	181		46	46	227
29,5		155	155		29	29	184
30		97	97		10	10	107
30,5		67	67		1	1	68
31		47	47				47
31,5		34	34				34
32		16	16				16
32,5		9	9				9
33		4	4				4

2008							
Tsoon	3L			3M			3L ja 3M kokku
Sugu	Isased	Emased	Kokku	Isased	Emased	Kokku	
Proovide arv	76			357			
6							
6,5				1		1	1
7				1		1	1
7,5				1		1	1
8	1		1	1		1	2
8,5	3		3	1		1	4
9	15		15	3		3	18
9,5	13		13	4		4	17
10	13		13	15		15	28
10,5	16		16	26		26	42
11	17		17	57		57	74
11,5	6		6	95		95	101
12	6		6	146		146	152
12,5	3		3	160	1	161	164
13	5		5	276	2	278	283
13,5	14	1	15	401	4	405	420
14	23		23	745	3	748	771
14,5	70	2	72	1117	8	1125	1197
15	83	1	84	1730	25	1755	1839
15,5	86	1	87	1874	57	1931	2018
16	116	8	124	2555	85	2640	2764
16,5	143	11	154	2444	149	2593	2747
17	200	18	218	3459	301	3760	3978
17,5	209	22	231	2991	373	3364	3595
18	279	41	320	3866	619	4485	4805
18,5	301	33	334	2986	739	3725	4059
19	308	73	381	2959	1414	4373	4754
19,5	296	117	413	2029	1893	3922	4335
20	351	217	568	1539	2523	4062	4630
20,5	322	292	614	945	2603	3548	4162
21	349	369	718	717	3237	3954	4672
21,5	246	458	704	442	2900	3342	4046
22	174	633	807	330	3202	3532	4339
22,5	116	790	906	188	2766	2954	3860
23	94	897	991	149	2834	2983	3974
23,5	58	750	808	93	2170	2263	3071
24	33	701	734	73	1903	1976	2710
24,5	33	613	646	78	1361	1439	2085
25	23	606	629	70	946	1016	1645
25,5	14	494	508	43	556	599	1107
26	15	358	373	44	415	459	832
26,5	8	224	232	50	253	303	535
27	6	121	127	28	147	175	302
27,5	4	99	103	17	95	112	215
28		64	64	3	78	81	145
28,5		52	52	2	62	64	116
29		26	26	2	44	46	72
29,5		23	23		40	40	63
30		9	9		28	28	37
30,5		5	5		17	17	22
31		1	1		5	5	6
31,5					5	5	5
32					3	3	3
32,5					4	4	4
33					4	4	4

2009							
Tsoon	3L			3M			3L ja 3M kokku
Sugu	Isased	Emased	Kokku	Isased	Emased	Kokku	
Proovide arv	105			93			
8,5	1		1				1
9	2		2	13		13	15
9,5	2		2	4		4	6
10	4		4	20		20	24
10,5	2		2	24	2	26	28
11	2		2	38	5	43	45
11,5	2		2	33	2	35	37
12	10	1	11	62	6	68	79
12,5	18	1	19	56	1	57	76
13	34	2	36	102	2	104	140
13,5	38	1	39	99	2	101	140
14	60		60	178	9	187	247
14,5	66		66	225	10	235	301
15	115		115	305	29	334	449
15,5	96	2	98	396	29	425	523
16	148	6	154	496	54	550	704
16,5	194	20	214	489	68	557	771
17	252	35	287	768	103	871	1158
17,5	277	63	340	842	124	966	1306
18	350	80	430	952	234	1186	1616
18,5	386	98	484	813	278	1091	1575
19	403	159	562	681	462	1143	1705
19,5	403	279	682	483	579	1062	1744
20	384	446	830	270	792	1062	1892
20,5	335	490	825	155	773	928	1753
21	299	569	868	110	790	900	1768
21,5	280	624	904	84	696	780	1684
22	246	767	1013	84	810	894	1907
22,5	183	803	986	64	715	779	1765
23	152	914	1066	76	660	736	1802
23,5	129	783	912	48	529	577	1489
24	134	791	925	54	437	491	1416
24,5	115	741	856	29	339	368	1224
25	109	682	791	27	270	297	1088
25,5	84	627	711	17	166	183	894
26	99	527	626	13	134	147	773
26,5	63	414	477	6	86	92	569
27	52	306	358		65	65	423
27,5	44	238	282		30	30	312
28	44	165	209		22	22	231
28,5	32	144	176		15	15	191
29	26	115	141		7	7	148
29,5	16	94	110		7	7	117
30	5	80	85		3	3	88
30,5	3	55	58		4	4	62
31	2	31	33		2	2	35
31,5	2	22	24		1	1	25
32	2	13	15		1	1	16
32,5	1	12	13				13
33		5	5				5
33,5		2	2				2

LISA 4 – Vaatlejate aastal 2008 kogutud andmete ülevaade NAFO teadusnõukogule.

SCIENTIFIC COUNCIL MEETING – JUNE 2009**ESTONIAN RESEARCH REPORT FOR 2008**

by

S.Sirp and T.Saat

Estonian Marine Institute, University of Tartu, Tallinn, Estonia

This Report contains information for Estonian fishing vessels excluding vessels targeting shrimp. Analysis of by-catch in shrimp fishery is included. All catch, effort and length distribution information are from NAFO observers on board. In Estonia, NAFO observers are employed by the Estonian Marine Institute, and they are specially trained to collect also basic scientific data. In 2008 information from 142 fishing days (2089 fishing hours with 1 fishing vessel) was available which corresponds to the total effort of the Estonian fleet in NAFO Regulatory Area (100% coverage) (Table 1). Fishing effort has decreased in recent years (Figure 1).

Observer estimated catches and discards (shrimp fishery excluded) by species and Division in 2008 are presented in Table 2.

In area 3L main directed species is GHL (231 tons) followed by RHG (103 tons). CPUE of GHL has decreased in 2008 compared to 2007 (Kruskal-Wallis test $H(2, N=504) = 24.9$ $Z=3.97$ $p=0.00$). (Figure 2). In GHL fishery in 3LMN the main by-catch species is RHG and vice versa. It has not changed in last 3 years.

In area 3M and 3O main directed species is RED (catch 951 and 42 tons respectively). CPUE of RED in 3M has not changed in 2008 compared to 2007 (Kruskal-Wallis test $H(2, N=278) = 87.03$ $Z=1.44$ $p=0.44$) (Figure 3). Main by-catch species in 3M RED fishery was COD in 2008, ~4% of the total catch. Otherwise it is clean fishery with minimal by-catch. In 2006 the main by-catch species were CAT (~4% of the total catch) and COD (~3%).

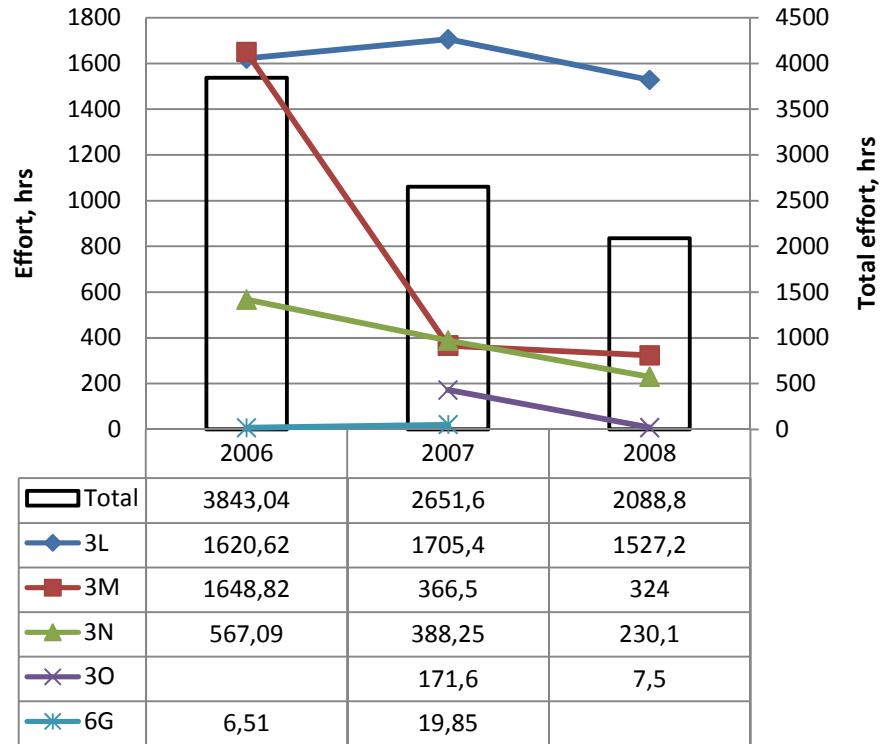
In 3N, the main fishery is for SKA and GHL. In SKA directed fishery in 3N there are 5 main by-catch species: PLA, WIT, YEL, RED and COD (each ~4% of total catch). In 2006 and 2007, the main by-catch species and the amount were the same. GHL directed fishery has less by-catch compared to SKA directed fishery.

In addition to effort and discard information, specifically trained NAFO observers collected length, age and sex data. The list of collected data is in Table 4. All lengths are TL and length group (LG) 10 means lengths from 10.0 to 10.9 cm. Mesh size of trawls in codend was mostly 139-145 mm, for skates 286 mm. Length distributions are presented as sampled number of fish and numbers boosted to total catch. Length distribution of *Gadus morhua* (COD) by division and sex is shown in Table 6 and Figure 5. Length distribution of *Reinhardtius hippoglossoides* (GHL) by division and sex is shown in Table 7 and Figures 6, 7, 8. Length distribution of *Hippoglossoides platessoides* (PLA) by division and sex is shown in Table 8 and Figure 9. Length distribution of *Sebastes sp.* (RED) by division and sex is shown in Table 9 and Figures 10, 11, 12.

Observer estimated catches of shrimp and discards in shrimp directed fishery in 3L and 3M are in Table 3. Main discarded species in shrimp fishery are redfish in 3M (0.61% of shrimp catch) and capelin in 3L (0.36% of shrimp catch). Length distribution of *Sebastes sp.* by-catch in shrimp fishery in 2008 is given in Table 5 and Figure 4.

Table 1. Fishing effort (fishing days and hours) of the Estonian bottom trawl (OTB) fleet, by month and Division in 2008 (directed fishery for redfish, Greenland halibut, skate).

Division	3L		3M		3N		3O		Total days	Total hrs
	Effort, days	Effort, hrs	Effort, days	Effort, hrs	Effort, days	Effort, hrs	Effort, days	Effort, hrs		
JAN									0	0
FEB									0	0
MAR	6	129	4	11	3	27			13	167
APR	14	257	13	124	3	26			30	407
MAY	7	116	2	13					9	129
JUN	16	322	10	102	2	9	1	4	29	438
JUL	24	403	4	53	3	17	1	3	32	476
AUG	19	299	1	20	9	152			29	471
SEP									0	0
OCT									0	0
NOV									0	0
DEC									0	0
Total	86	1527	34	324	20	230	2	8	142	2089

Figure 1. Fishing effort of the Estonian fleet in NAFO in 2006, 2007 and 2008. Shrimp fishery excluded.

Table 2. Observer estimated catches and discards (ton) of Estonia in NAFO areas in 2008 by division. (shrimp fishery excluded).

Area	Species	Latin name	3L			3M		
			kept	disc	Total	kept	disc	Total
CAA		<i>Anarhichas lupus</i>	11.686	0.100	11.786	1.054	0.005	1.059
COD		<i>Gadus morhua</i>	5.400	0.000	5.400	39.120	0.000	39.120
DGX		<i>Squalidae</i>	2.720	0.005	2.725	0.112	0.000	0.112
GDE		<i>Gaidropsarus ensis</i>	16.365	0.190	16.555	1.201	0.005	1.206
GHL		<i>Reinhardtius hippoglossoides</i>	231.069	0.000	231.069	6.961	0.000	6.961
HAL		<i>Hippoglossus hippoglossus</i>	1.120	0.000	1.120	0.880	0.000	0.880
PLA		<i>Hippoglossoides platessoides</i>	7.489	0.000	7.489	32.472	0.000	32.472
RED		<i>Sebastes sp.</i>	5.874	0.000	5.874	949.501	1.825	951.326
RHG		<i>Macrourus berglax</i>	101.037	1.880	102.917	9.484	0.040	9.524
SKA		<i>Raja sp.</i>	11.730	0.085	11.815	23.600	0.275	23.875
WIT		<i>Glyptocephalus cynoglossus</i>	5.886	0.000	5.886	17.993	0.000	17.993
YEL		<i>Limanda ferruginea</i>	1.551	0.000	1.551	0.396	0.000	0.396
MZZ		Marine species not specified	0.000	0.360	0.360	0.000	0.225	0.225
Total			401.927	2.620	404.547	1082.774	2.375	1085.149

Area	Species	Latin name	3N			3O		
			kept	disc	Total	kept	disc	Total
CAA		<i>Anarhichas lupus</i>	1.690	0.075	1.765	0.000	0.000	0.000
COD		<i>Gadus morhua</i>	26.250	0.000	26.250	1.920	0.000	1.920
DGX		<i>Squalidae</i>	0.299	0.005	0.304	0.000	0.000	0.000
GDE		<i>Gaidropsarus ensis</i>	1.727	0.005	1.732	0.000	0.000	0.000
GHL		<i>Reinhardtius hippoglossoides</i>	61.176	0.000	61.176	0.000	0.000	0.000
HAL		<i>Hippoglossus hippoglossus</i>	0.460	0.000	0.460	0.000	0.000	0.000
PLA		<i>Hippoglossoides platessoides</i>	34.551	0.000	34.551	2.013	0.000	2.013
RED		<i>Sebastes sp.</i>	5.478	0.015	5.493	42.130	0.185	42.315
RHG		<i>Macrourus berglax</i>	21.359	0.805	22.164	0.000	0.000	0.000
SKA		<i>Raja sp.</i>	86.326	0.095	86.421	1.505	0.035	1.540
WIT		<i>Glyptocephalus cynoglossus</i>	12.135	0.000	12.135	1.848	0.000	1.848
YEL		<i>Limanda ferruginea</i>	29.832	0.000	29.832	0.297	0.000	0.297
MZZ		Marine species not specified	0.000	0.260	0.260	0.000	0.005	0.005
Total			281.283	1.260	282.543	49.713	0.225	49.938

Table 3. Observer estimated catches of shrimp (excluding shrimp discards, tons) and discards (tons and % of shrimp catch) in shrimp directed fishery in 3L and 3M in 2008.

AREA	3M		
PRA catch ton	10212.868		
Species	Scientific name	discards, ton	disc_%
RED	<i>Sebastes sp.</i>	62.454	0.61
MZZ	Marine species not specified	54.615	0.53
PRA	<i>Pandalus borealis</i>	42.296	0.41
LAX	<i>Notoscopelus sp.</i>	3.080	0.03
GPE	<i>Urophycis chesteri</i>	1.409	0.01
CAA	<i>Anarhichas lupus</i>	0.906	0.01
CAS	<i>Anarhichas minor</i>	0.683	0.01
RHG	<i>Macrourus berglax</i>	0.507	0.00
GHL	<i>Reinhardtius hippoglossoides</i>	0.130	0.00
CAP	<i>Mallotus villosus</i>	0.095	0.00
ELZ	<i>Lycodes sp.</i>	0.063	0.00
SKA	<i>Raja sp.</i>	0.043	0.00
RJR	<i>Amblyraja radiata</i>	0.016	0.00
RJT	<i>Leucoraja ocellata</i>	0.001	0.00

AREA	3L		
PRA catch ton	1452.887		
Species	Scientific name	discards, ton	disc_%
MZZ	Marine species not specified	5.866	0.40
CAP	<i>Mallotus villosus</i>	5.245	0.36
PRA	<i>Pandalus borealis</i>	5.210	0.36
RED	<i>Sebastes sp.</i>	1.321	0.09
GHL	<i>Reinhardtius hippoglossoides</i>	0.247	0.02
SKA	<i>Raja sp.</i>	0.033	0.00
PLA	<i>Hippoglossoides platessoides</i>	0.030	0.00
CAS	<i>Anarhichas minor</i>	0.024	0.00
CAA	<i>Anarhichas lupus</i>	0.016	0.00
RHG	<i>Macrourus berglax</i>	0.010	0.00
ELZ	<i>Lycodes sp.</i>	0.009	0.00
GPE	<i>Urophycis chesteri</i>	0.007	0.00
RJR	<i>Amblyraja radiata</i>	0.005	0.00

Table 4. The list of biological samples from the NAFO area in 2008. All gear was OTB and Type of sample OC. All discards sampling is in shrimp fishery. All bycatch sampling is in GHL, RED or SKA directed fisheries.

Country	Species Code	NAFO Division	Month	Directed/ Bycatch/ Discard*	No. of samples	No. Measured	No. Sexed**	No. Aged***	No. Weighed
EST	PRA	3L	1	DIRECTED	17	2799	2799	0	0
EST	PRA	3M	1	DIRECTED	32	5775	5775	0	0
EST	PRA	3L	2	DIRECTED	17	2676	2676	0	0
EST	PRA	3M	2	DIRECTED	28	4993	4993	0	0
EST	GHL	3L	3	DIRECTED	6	301	300	169	301
EST	PRA	3L	3	DIRECTED	29	4915	4915	0	0
EST	HAL	3M	3	BYCATCH	1	3	3	1	1
EST	PRA	3M	3	DIRECTED	47	9797	9797	0	0
EST	RED	3M	3	DIRECTED	2	131	128	82	131
EST	GHL	3N	3	DIRECTED	1	10	9	10	10
EST	RHG	3N	3	DIRECTED	1	2	1	2	2
EST	YEL	3N	3	BYCATCH	1	2	2	2	2
EST	GHL	3L	4	DIRECTED	8	386	386	271	386
EST	PLA	3L	4	DIRECTED	1	2	2	2	2
EST	RED	3L	4	DIRECTED	1	15	15	15	15
EST	WIT	3L	4	BYCATCH	1	2	2	2	2
EST	GHL	3M	4	DIRECTED	2	100	100	71	100
EST	HAL	3M	4	BYCATCH	1	1	1	1	1
EST	PLA	3M	4	DIRECTED	1	4	4	4	4
EST	PRA	3M	4	DIRECTED	96	20832	20832	0	0
EST	RED	3M	4	DIRECTED	2	136	132	80	136
EST	RED	3N	4	DIRECTED	1	70	69	42	70
EST	GHL	3L	5	DIRECTED	3	150	148	95	150
EST	PRA	3M	5	DIRECTED	78	18626	18626	0	0
EST	RED	3M	5	DIRECTED	1	65	64	42	65
EST	PRA	3M	6	DIRECTED	73	12052	12052	0	0
EST	COD	3M	6	BYCATCH	3	71	71	28	71
EST	GHL	3L	6	DIRECTED	9	469	467	305	469
EST	GHL	3M	6	DIRECTED	1	52	52	30	52
EST	RED	3M	6	DIRECTED	6	344	325	182	344
EST	COD	3M	7	BYCATCH	1	25	25	15	25
EST	GHL	3L	7	DIRECTED	7	359	359	254	359
EST	PLA	3N	7	DIRECTED	1	31	31	29	31
EST	RED	3M	7	DIRECTED	2	119	110	89	119
EST	RED	3O	7	DIRECTED	1	69	65	40	69
EST	WIT	3N	7	BYCATCH	1	5	5	1	5
EST	PRA	3L	7	DIRECTED	4	551	551		
EST	PRA	3M	7	DIRECTED	71	11341	11341	0	0
EST	COD	3M	8	BYCATCH	1	20	20	15	20
EST	GHL	3L	8	DIRECTED	6	301	301	189	301
EST	GHL	3N	8	DIRECTED	2	102	102	73	102
EST	RED	3M	8	DIRECTED	1	62	59	47	62
EST	PRA	3M	8	DIRECTED	56	11001	11001	0	0
EST	PRA	3L	8	DIRECTED	2	265	265	0	0
EST	PRA	3M	9	DIRECTED	57	11023	11023	0	0

EST	PRA	3L	9	DIRECTED	5	718	718	0	0
EST	PRA	3M	10	DIRECTED	50	9705	9705	0	0
EST	PRA	3L	10	DIRECTED	14	2175	2175	0	0
EST	PRA	3M	11	DIRECTED	59	11586	11586	0	0
EST	PRA	3L	11	DIRECTED	23	3712	3712	0	0
EST	PRA	3M	12	DIRECTED	44	7988	7988	0	0
EST	PRA	3L	12	DIRECTED	21	3017	3017	0	0
EST	CAP	3L	1	DISCARD	10	1133			
EST	RED	3L	1	DISCARD	4	297	5	26	26
EST	RED	3M	1	DISCARD	28	2847	30	194	194
EST	CAP	3L	2	DISCARD	1	71			
EST	RED	3L	2	DISCARD	9	252	0	26	77
EST	RED	3M	2	DISCARD	34	2793	22	121	286
EST	RED	3L	3	DISCARD	2	349			
EST	RED	3M	3	DISCARD	45	5460	225	225	423
EST	CAA	3M	4	DISCARD	3	14			14
EST	ELZ	3M	4	DISCARD	2	3			3
EST	GPE	3M	4	DISCARD	3	7			7
EST	LAX	3M	4	DISCARD	1	2			2
EST	PLA	3M	4	DISCARD	1	1			1
EST	RED	3M	4	DISCARD	59	9261	61	61	61
EST	RJR	3M	4	DISCARD	3	6			6
EST	Snakeblenny	3M	4	DISCARD	3	13			13
EST	CAA	3M	5	DISCARD	11	31			31
EST	CAP	3M	5	DISCARD	3	4			4
EST	CAS	3M	5	DISCARD	3	6			6
EST	GHL	3M	5	DISCARD	2	2			2
EST	GPE	3M	5	DISCARD	4	7			7
EST	LAX	3M	5	DISCARD	6	10			10
EST	RED	3M	5	DISCARD	82	11732	55	55	67
EST	RJR	3M	5	DISCARD	5	6			6
EST	CAA	3M	6	DISCARD	6	16			16
EST	GPE	3M	6	DISCARD	4	10			10
EST	LAX	3M	6	DISCARD	4	11			11
EST	RED	3M	6	DISCARD	18	2623	2	2	12
EST	RJR	3M	6	DISCARD	3	4			4
EST	RED	3L	7	DISCARD	1	201			
EST	RED	3M	7	DISCARD	26	837	0	0	353
EST	RED	3M	8	DISCARD	29	210	24	27	210
EST	RED	3L	9	DISCARD	1	3	3	3	3
EST	RED	3M	9	DISCARD	15	54	33	37	54
EST	RED	3M	10	DISCARD	31	5404	0	0	0
EST	CAP	3L	10	DISCARD	2	216			
EST	RED	3M	11	DISCARD	40	6767	192	192	192
EST	CAP	3L	11	DISCARD	7	958			
EST	RED	3L	11	DISCARD	4	768	0	0	0
EST	RED	3M	12	DISCARD	17	1069	14	14	418

*Sampling of discard in shrimp fisheries

**Number of sexed fish

***Only age structures collected, fish not aged yet

Table 5. Length distribution of *Sebastes sp.* (RED) by-catch in shrimp fishery in 2008. LG – length group; ind – unsexed individuals; 0 – female, 1 – male.

Number of sampled specimens									
RED	3L			3L Total	3M			3M Total	Grand Total
LG	0	1	ind		0	1	ind		
6							1	1	1
7			5	5			67	67	72
8			6	6			114	114	120
9			4	4			76	76	80
10			2	2			240	240	242
11							494	494	494
12							1214	1214	1214
13						5	1708	1713	1713
14			48	48		2	2276	2278	2326
15			171	171		2	2593	2595	2766
16			228	228		6	1593	1599	1827
17			44	44	1	4	530	535	579
18		1	2	3	1	5	156	162	165
19	1	3		4	3	4	91	98	102
20	2			2	10	15	47	72	74
21	1			1	14	13	27	54	55
22					11	9	11	31	31
23					3	8		11	11
24					4	1		5	5
25					1			1	1
26					3	2		5	5
27					3			3	3
28					1			1	1
29					1	1		2	2
30						1		1	1
31						2		2	2
32					2			2	2
33					3			3	3
34					1			1	1
35					1			1	1
Grand Total	4	4	510	518	63	80	11238	11381	11899

Table 6. Length distribution of *Gadus morhua* (COD) by division and sex in 2008. LG – length group; ind – unsexed individuals; 0 – female, 1 – male.

Number of sampled specimens					Numbers boosted to total catch				
COD	3M		3M Total	Grand Total	COD	3M		3M Total	
LG	0	1			LG	0	1		
40	1		1	1	40	171	0	171	
41	3		3	3	41	513	0	513	
42	1		1	1	42	171	0	171	
43	2		2	2	43	342	0	342	
44	1	1	2	2	44	171	171	342	
46	1	2	3	3	46	171	342	513	
48	2	1	3	3	48	342	171	513	
49	2		2	2	49	342	0	342	
50	2	1	3	3	50	342	171	513	
52	3		3	3	52	513	0	513	
53	3	3	6	6	53	513	513	1026	
54	3	2	5	5	54	513	342	855	
55	3	3	6	6	55	513	513	1026	
56	4	3	7	7	56	684	513	1197	
57	1	3	4	4	57	171	513	684	
58	1	3	4	4	58	171	513	684	
59	4		4	4	59	684	0	684	
62	1	2	3	3	62	171	342	513	
63	8	1	9	9	63	1368	171	1539	
64	1	3	4	4	64	171	513	684	
65	2	1	3	3	65	342	171	513	
66	1		1	1	66	171	0	171	
67	4		4	4	67	684	0	684	
68	3	1	4	4	68	513	171	684	
69	5	1	6	6	69	855	171	1026	
70	1	3	4	4	70	171	513	684	
71	3	1	4	4	71	513	171	684	
72	2		2	2	72	342	0	342	
73	1	4	5	5	73	171	684	855	
74	2	1	3	3	74	342	171	513	
75	1		1	1	75	171	0	171	
78	2		2	2	78	342	0	342	
80		1	1	1	80	0	171	171	
81	1		1	1	81	171	0	171	
Grand Total	75	41	116	116	Grand Total	12828	7013	19841	
Total weight of samples, g	147000	81710	228710		Total weight of samples, g	147000	81710	228710	
Total weight of samples, kg	147	81.71	228.71		Total weight of samples, kg	147	81.71	228.71	
Total catch, kg			39120		Total catch, kg			39120	
Ratio			171.05		Ratio			171.05	
No. of samples			5		No. of samples			5	

Table 7. Length distribution of *Reinhardtius hippoglossoides* (GHL) by division and sex in 2008. LG – length group; ind – unsexed individuals; 0 – female, 1 – male.

Number of sampled specimens													
GHL	3L			3L Total	3M	3M Total		3N	3N			3N Total	Grand Total
LG	0	1	ind		0	1		0	1	ind			
33											1	1	1
35	1	1		1	3								3
36	3			1	4								4
37	2			1	3			2	1		3		6
38	4	1	1	1	6			1	1		2		8
39	14	5	1	20	1		1	4	4		8		29
40	15	9		24	2		2	2	2		4		30
41	41	19		60	2		2	2	1		3		65
42	47	19		66	4	2	6	3	6		9		81
43	62	26		88	7	2	9	4			4		101
44	70	36		106	7	4	11	5	4		9		126
45	84	55		139	4	7	11	3	2		5		155
46	97	83		180	5	4	9	5	7		12		201
47	115	90		205	4	7	11	4	5		9		225
48	100	52		152	7	4	11	2	1		3		166
49	82	60		142	4	8	12	6	2		8		162
50	78	38		116	6	6	12	4	3		7		135
51	105	57		162	7	3	10	3	1		4		176
52	95	51		146	4	3	7	1	4		5		158
53	71	35		106	7	6	13	4	3		7		126
54	60	30		90	6	1	7	3	1		4		101
55	29	3		32	3	2	5						37
56	26	5		31		1	1	2	1		3		35
57	17	8		25	1		1						26
58	17	4		21	2	1	3						24
59	9			9	2		2						11
60	5			5				1			1		6
61	8			8	1		1	1			1		10
62	8			8									8
63	3			3									3
64	1			1	1		1						2
66	1			1									1
67	1	1		2	1		1						3
68	1			1	2		2						3
71	1			1									1
72					1		1						1
Grand Total	1273	688	5	1966	91	61	152	62	49	1	112	2230	
Total weight of samples, g	1239170	624220	1920	1865310	98220	58580	156800	53840	39220	300	93360		
Total weight of samples, kg	1239.17	624.22	1.92	1865.31	98.22	58.58	156.8	53.84	39.22	0.3	93.36		
Total catch, kg				231036			6961				61176		
Ratio				123.859			44.3941				655.27		
No. of samples				39			3				3		

Table 7. continued...

Numbers boosted to total catch													
GHL LG	3L			3L Total	3M	3M Total		3N	3N			3N Total	Grand Total
	0	1	ind			0	1		0	1	ind		
33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	655	655	655
35	124	124	124	372	0	0	0	0	0	0	0	0	372
36	372	0	124	495	0	0	0	0	0	0	0	0	495
37	248	0	124	372	0	0	0	1311	655	0	1966	2337	2337
38	495	124	124	743	0	0	0	655	655	0	1311	2054	2054
39	1734	619	124	2477	44	0	44	2621	2621	0	5242	7764	7764
40	1858	1115	0	2973	89	0	89	1311	1311	0	2621	5682	5682
41	5078	2353	0	7432	89	0	89	1311	655	0	1966	9486	9486
42	5821	2353	0	8175	178	89	266	1966	3932	0	5897	14339	14339
43	7679	3220	0	10900	311	89	400	2621	0	0	2621	13920	13920
44	8670	4459	0	13129	311	178	488	3276	2621	0	5897	19515	19515
45	10404	6812	0	17216	178	311	488	1966	1311	0	3276	20981	20981
46	12014	10280	0	22295	222	178	400	3276	4587	0	7863	30557	30557
47	14244	11147	0	25391	178	311	488	2621	3276	0	5897	31777	31777
48	12386	6441	0	18827	311	178	488	1311	655	0	1966	21281	21281
49	10156	7432	0	17588	178	355	533	3932	1311	0	5242	23363	23363
50	9661	4707	0	14368	266	266	533	2621	1966	0	4587	19487	19487
51	13005	7060	0	20065	311	133	444	1966	655	0	2621	23130	23130
52	11767	6317	0	18083	178	133	311	655	2621	0	3276	21671	21671
53	8794	4335	0	13129	311	266	577	2621	1966	0	4587	18293	18293
54	7432	3716	0	11147	266	44	311	1966	655	0	2621	14079	14079
55	3592	372	0	3963	133	89	222	0	0	0	0	4185	4185
56	3220	619	0	3840	0	44	44	1311	655	0	1966	5850	5850
57	2106	991	0	3096	44	0	44	0	0	0	0	3141	3141
58	2106	495	0	2601	89	44	133	0	0	0	0	2734	2734
59	1115	0	0	1115	89	0	89	0	0	0	0	1204	1204
60	619	0	0	619	0	0	0	655	0	0	655	1275	1275
61	991	0	0	991	44	0	44	655	0	0	655	1691	1691
62	991	0	0	991	0	0	0	0	0	0	0	991	991
63	372	0	0	372	0	0	0	0	0	0	0	372	372
64	124	0	0	124	44	0	44	0	0	0	0	168	168
66	124	0	0	124	0	0	0	0	0	0	0	124	124
67	124	124	0	248	44	0	44	0	0	0	0	292	292
68	124	0	0	124	89	0	89	0	0	0	0	213	213
71	124	0	0	124	0	0	0	0	0	0	0	124	124
72	0	0	0	0	44	0	44	0	0	0	0	44	44
Grand Total	157673	85215	619	243507	4040	2708	6748	40627	32108	655	73390	323646	323646
Total weight of samples, g	1239170	624220	1920	1865310	98220	58580	156800	53840	39220	300	93360		
Total weight of samples, kg	1239.17	624.22	1.92	1865.31	98.22	58.58	156.8	53.84	39.22	0.3	93.36		
Total catch, kg				231036			6961				61176		
Ratio				123.859			44.3941				655.27		
No. of samples				39			3				3		

Table 8. Length distribution of *Hippoglossoides platessoides* (PLA) by division and sex in 2008. LG – length group; ind – unsexed individuals; 0 – female, 1 – male.

Number of sampled specimens										
PLA	3L		3L Total	3M	3M Total		3N	3N Total		Grand Total
LG	0	1		0	1		0	1		
38					1	1				1
40							3		3	3
41							1	1	2	2
42		1	1	2		2	3	2	5	8
43								2	2	2
44				1		1	2	2	4	5
45							4		4	4
46							1	2	3	3
47							1		1	1
49							1		1	1
52								1	1	1
53								1	1	1
54	1		1				3		3	4
57								1	1	1
Grand Total	1	1	2	3	1	4	19	12	31	37
Total weight of samples, g	1840	700	2540	2200	480	2680	15580	10760	26340	
Total weight of samples, kg	1.84	0.7	2.54	2.2	0.48	2.68	15.58	10.76	26.34	
Total catch, kg			7491			32472			34550	
Ratio			2949			12116			1312	
No. of samples			1			1			1	
Numbers boosted to total catch										
PLA	3L		3L Total	3M	3M Total		3N	3N Total		Grand Total
LG	0	1		0	1		0	1		
38	0	0	0	0	12116	12116	0	0	0	12116
40	0	0	0	0	0	0	3935	0	3935	3935
41	0	0	0	0	0	0	1312	1312	2623	2623
42	0	2949	2949	24233	0	24233	3935	2623	6558	33741
43	0	0	0	0	0	0	0	2623	2623	2623
44	0	0	0	12116	0	12116	2623	2623	5247	17363
45	0	0	0	0	0	0	5247	0	5247	5247
46	0	0	0	0	0	0	1312	2623	3935	3935
47	0	0	0	0	0	0	1312	0	1312	1312
49	0	0	0	0	0	0	1312	0	1312	1312
52	0	0	0	0	0	0	0	1312	1312	1312
53	0	0	0	0	0	0	0	1312	1312	1312
54	2949	0	2949	0	0	0	3935	0	3935	6884
57	0	0	0	0	0	0	0	1312	1312	1312
Grand Total	2949	2949	5898	36349	12116	48466	24922	15740	40662	95027
Total weight of samples, g	1840	700	2540	2200	480	2680	15580	10760	26340	
Total weight of samples, kg	1.84	0.7	2.54	2.2	0.48	2.68	15.58	10.76	26.34	
Total catch, kg			7491			32472			34550	
Ratio			2949			12116			1312	
No. of samples			1			1			1	

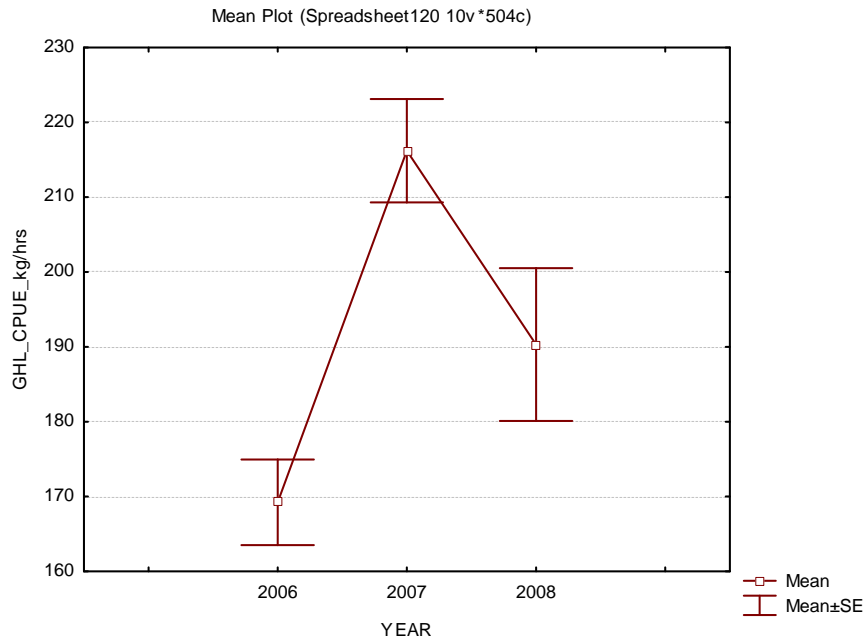
Table 9. Length distribution of *Sebastes sp.* (RED) by division and sex in 2008. LG – length group; ind – unsexed individuals; 0 – female, 1 – male.

Number of sampled specimens																
RED	3L		3L Total	3M		3M Total	3N		3N Total	3O		3O Total	Grand Total			
LG	0	1		0	1 ind		0	1 ind		0	1 ind					
18						4			4							4
19					4	1			8							13
20					8	5			12					1	1	26
21					20	8			6		1	1	4	2	2	43
22					29	14			6		1	1	3	3	6	56
23					50	37			1		88	2	3	5	1	99
24					48	50		2	100		6	2	8	5	4	117
25					53	37			90		3		7	2	9	102
26					46	37			83		1	3	4	5	3	95
27	1		1		50	36			86		6	1	7		2	96
28	4		4		48	38			86		3	3	6	3	2	101
29	2	2	4		40	27			67		3	3	6	3		80
30	1	3	4		33	10			43		7	4	11	1	1	60
31	1		1		26	7			33		6	3	9	1	2	46
32					13	9			22		5	2	7	1		30
33					6	3			9		4		4	1		14
34					6				6				1	1	2	8
35		1	1		5				5							6
36					2	1			3		1		1			4
37					3				3							3
38					1				1							1
39						1			1							1
40					1	1			2							2
41					1				1							1
42					1				1							1
44					1				1							1
45					1				1							1
Grand Total	9	6	15	496	322	39	857	48	21	1	70	38	27	4	69	1011
Total weight of samples, g	2860	2360	5220	137810	82280	4560	224650	17580	7020	140	24740	9680	6600	540	16820	
Total weight of samples, kg	2.86	2.36	5.22	137.81	82.28	4.56	224.65	17.58	7.02	0.14	24.74	9.68	6.6	0.54	16.82	
Total catch, kg			34550				951323				4525				42315	
Ratio			6618.77				4234.69				182.902				2515.76	
No. of samples			1				14				1				1	

Table 9. continued...

Numbers boosted to total catch

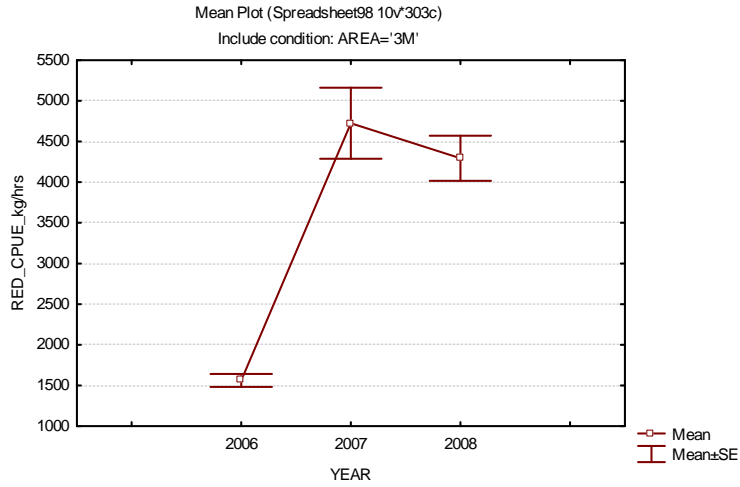
RED LG	3L		3L Total	3M		3M Total		3N		3N Total		3O		3O Total	Grand Total	
	0	1		0	1 ind			0	1 ind			0	1 ind			
18	0	0	0	0	0	16939	16939	0	0	0	0	0	0	0	0	16939
19	0	0	0	16939	4235	33878	55051	0	0	0	0	0	0	0	0	55051
20	0	0	0	33878	21173	50816	105867	0	0	0	0	0	0	2516	2516	108383
21	0	0	0	84694	33878	25408	143979	0	0	183	183	10063	5032	5032	20126	164288
22	0	0	0	122806	59286	25408	207500	183	0	0	183	7547	7547	0	15095	222777
23	0	0	0	211734	156684	4235	372653	366	0	0	366	7547	12579	2516	22642	395660
24	0	0	0	203265	211734	8469	423469	1097	366	0	1463	12579	10063	0	22642	447574
25	0	0	0	224439	156684	0	381122	549	0	0	549	17610	5032	0	22642	404313
26	0	0	0	194796	156684	0	351479	183	549	0	732	12579	7547	0	20126	372337
27	6619	0	6619	211734	152449	0	364183	1097	183	0	1280	0	5032	0	5032	377114
28	26475	0	26475	203265	160918	0	364183	549	549	0	1097	7547	5032	0	12579	404335
29	13238	13238	26475	169388	114337	0	283724	549	549	0	1097	7547	0	0	7547	318844
30	6619	19856	26475	139745	42347	0	182092	1280	732	0	2012	2516	2516	0	5032	215610
31	6619	0	6619	110102	29643	0	139745	1097	549	0	1646	2516	5032	0	7547	155557
32	0	0	0	55051	38112	0	93163	915	366	0	1280	2516	0	0	2516	96959
33	0	0	0	25408	12704	0	38112	732	0	0	732	2516	0	0	2516	41360
34	0	0	0	25408	0	0	25408	0	0	0	0	2516	2516	0	5032	30440
35	0	6619	6619	21173	0	0	21173	0	0	0	0	0	0	0	0	27792
36	0	0	0	8469	4235	0	12704	183	0	0	183	0	0	0	0	12887
37	0	0	0	12704	0	0	12704	0	0	0	0	0	0	0	0	12704
38	0	0	0	4235	0	0	4235	0	0	0	0	0	0	0	0	4235
39	0	0	0	0	4235	0	4235	0	0	0	0	0	0	0	0	4235
40	0	0	0	4235	4235	0	8469	0	0	0	0	0	0	0	0	8469
41	0	0	0	4235	0	0	4235	0	0	0	0	0	0	0	0	4235
42	0	0	0	4235	0	0	4235	0	0	0	0	0	0	0	0	4235
44	0	0	0	4235	0	0	4235	0	0	0	0	0	0	0	0	4235
45	0	0	0	4235	0	0	4235	0	0	0	0	0	0	0	0	4235
Grand Total	59569	39713	99282	2100406	1363570	165153	3629129	8779	3841	183	12803	95599	67925	10063	173587	3914801
Total weight of samples, g	2860	2360	5220	137810	82280	4560	224650	17580	7020	140	24740	9680	6600	540	16820	
Total weight of samples, kg	2.86	2.36	5.22	137.81	82.28	4.56	224.65	17.58	7.02	0.14	24.74	9.68	6.6	0.54	16.82	
Total catch, kg			34550				951323				4525				42315	
Ratio			6618.77				4234.69				182.902				2515.76	
No. of samples			1				14				1				1	

GHL in SA 3

Year	No. of hauls	Mean	SE
2006	148	169.2	5.72
2007	200	216.2	6.90
2008	156	190.3	10.21

Figure 2. CPUE (kg/hrs) of GHL and descriptive statistics of CPUE in SA 3 in GHL directed fishery. CPUE has decreased in 2008 compared to 2007 (Kruskal-Wallis test $H(2, N=504) = 24.9$ $Z=3.97$ $p=0.00$). Hauls with 0 catch are excluded from the analysis. Includes only hauls when GHL catch was at least 50% of total catch of that haul – assures that in the analysis only hauls when targeting GHL are used; otherwise hauls with GHL by-catch when targeting other species will reduce the actual GHL_CPUE value.

RED in 3M			
Year	No. of hauls	Mean	SE
2006	115	1562	79.16
2007	94	4725	437.36
2008	69	4294	277.06

Figure 3. CPUE (kg/hrs) and descriptive statistics of RED directed fishery in 3M. CPUE of RED in 3M has not changed in 2008 compared to 2007 (Kruskal-Wallis test $H(2, N=278) = 87.03$ $Z=1.44$ $p=0.44$). Hauls with 0 catch are excluded from the analysis. Includes only hauls when RED catch was at least 50% of total catch of that haul – assures that in the analysis only hauls when targeting RED are used; otherwise hauls with RED by-catch when targeting other species will reduce the actual RED_CPUE value.

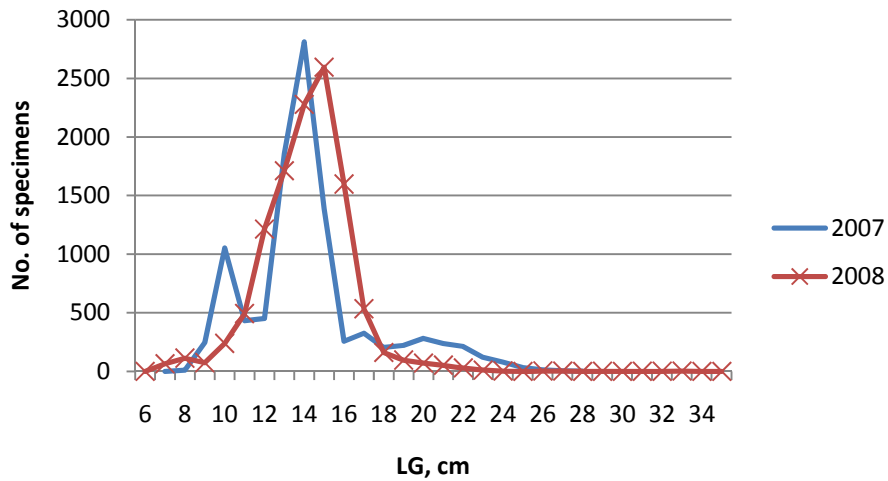
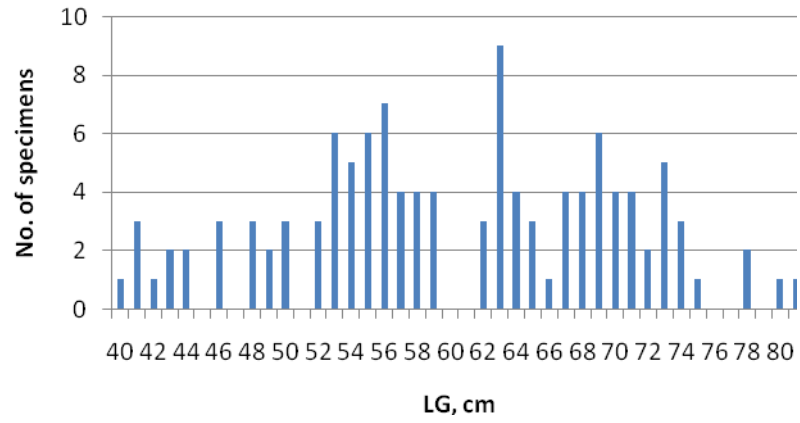
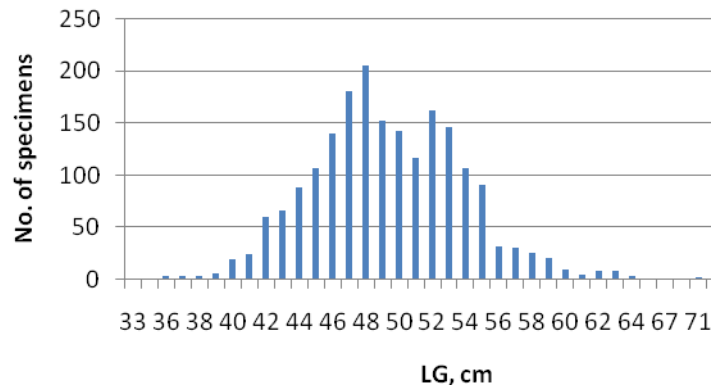

Figure 4. Redfish bycatch length distribution in Div. 3M Estonian shrimp fishery in 2007 and 2008.

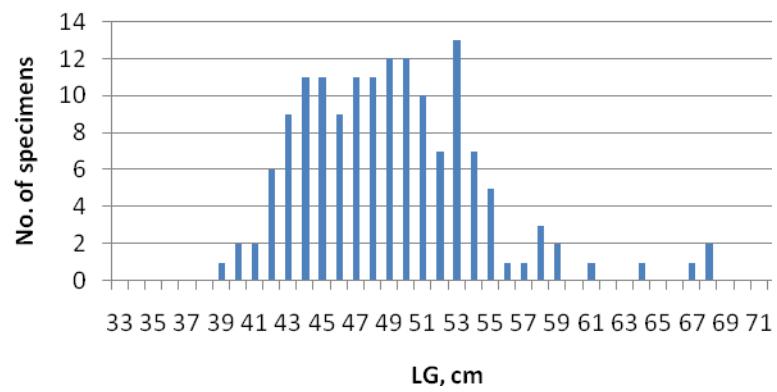
Fig. 5 COD length distribution in 3M 2008

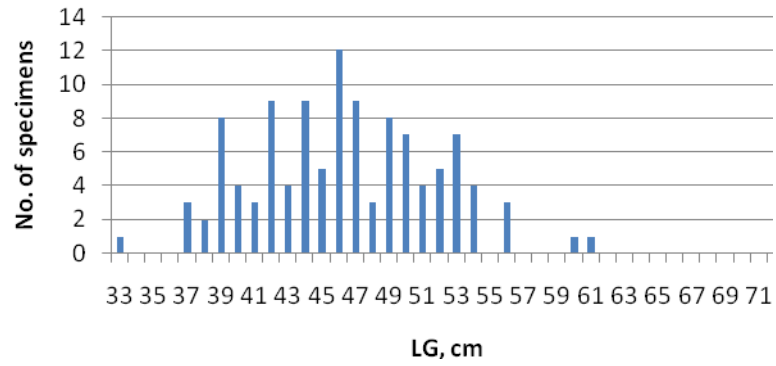
Fig. 6 GHL length distribution in 3L 2008

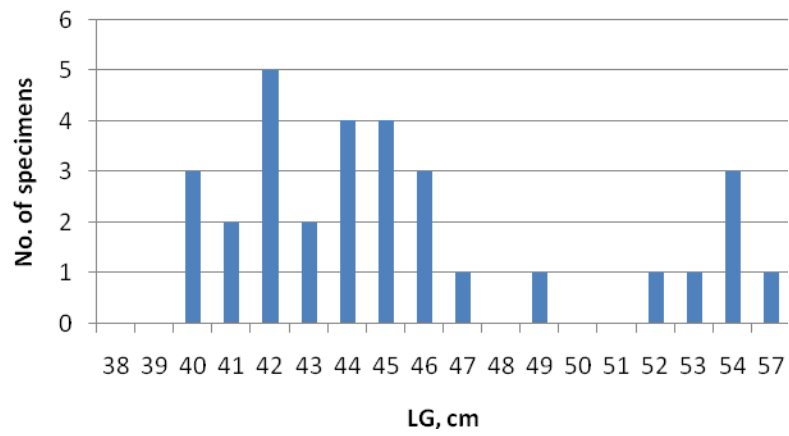
Fig. 7 GHL length distribution in 3M 2008

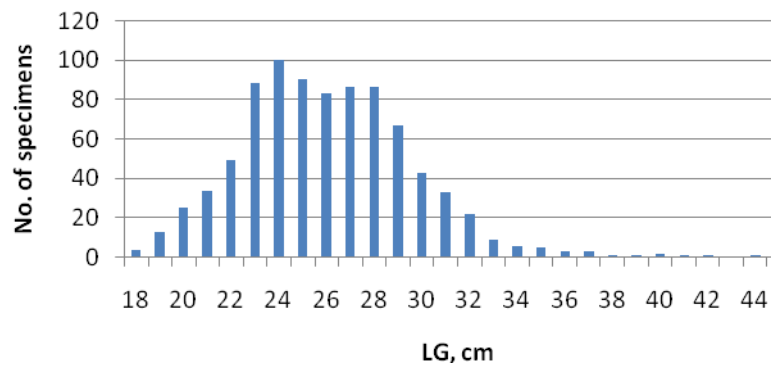
Fig. 8 GHL length distribution in 3N 2008

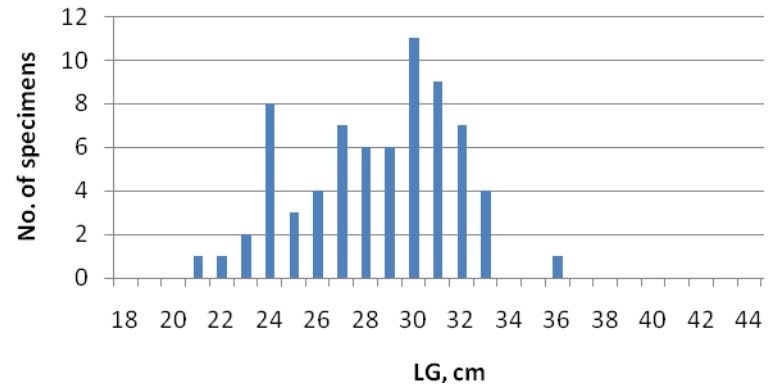
Fig. 9 PLA length distribution in 3N 2008

Fig. 10 RED length distribution in 3M 2008

Fig. 11 RED length distribution in 3N 2008

Fig. 12 RED length distribution in 3O 2008

